

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Pubblicità inferiore 50%

Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 0481/536978

Poduredništvo: 34133 Trieste - Trst - ul. Donizetti, 3 - Tel. 040/370846 - Fax 040/633307 - Poštni t/rn 10647493 Zadruga Goriška Mohorjeva

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

NAŠ UVODNIK

Srečanje družin vsega sveta s papežem

Ne moremo ostati brezbrizni pred tistim, ki skoraj sam brani dobro celotnega človeštva

Janez Pavel II. je spet dokazal, da mu je osnovna celica družbe najbolj pri srcu. V soboto in v nedeljo je bilo na trgu svetega Petra v Rimu ob mednarodnem dnevu družine dvesto tisoč ljudi.

Papež je napovedal novo encikliko o življenju družine in o njenem namenu; imenovala se bo Evangelium vitae. Po treh letih bo sveti oče spet zbral okrog sebe družine iz vsega sveta.

Družina ima v sebi moč, ki bo premagala nihilizem naše dobe in vstopila v novo tisočletje kot dejavnik, ki bo poskrbel, da bo naša družba veliko bolj človeška in tako tudi bolj krščanska, kot je bila doslej.

Slovenski pregovor pravi, da je mati-žena stebber vsake družine. Cerkev pa uči, da je potrebno še več. V sodobni svet, ki ne priznava vere, prinaša papež sporočilo, da je družina tisti nezamenljivi člen naše družbe, brez katerega si ne moremo predstavljati zdrave civilizacije.

V nedeljo zjutraj je bilo lepo gledati sveto mašo s trga svetega Petra; papež je bil — kot vedno — tako optimističen, da je »okužil« prisotne med Berninijevimi stebri in televizijske poslušalce. Zelo lepo je bilo, da je slovenska televizija neposredno prenašala papeževo maševanje celo nedeljsko jutro, tako kot je za to poskrbela večina svetovnih televizij. Vsi ljudje dobre volje so tako lahko gledali svetega očeta, ki

Množica na Trgu sv. Petra v soboto zvečer

je začrtal krščanski in sodobni družini temeljne smernice za sedanje življenje in za prihodnost. Na kratko gre za to: vera v življenje, boj proti splavu kot obliki smrti, ki povzroča danes več gorja in smrti kot vse vojne, smisel za vzgojo; družina naj se zaveda, da so temelj sodobne civilizacije molitev kot del našega vsakdana, vera v Najvišjega. Umetno omejevanje rojstev naj ne pogoduje naših družin; vsak novorojeni

otrok naj bo z veseljem sprejet v našo sredo!

Kako si lahko sicer razlagamo papežev vedri nasmeh in veliko zadovoljstvo na obrazu, ko smo ga v nedeljo videli, kako je po skoraj treh urah prislunil deklaci, ki je ušla redarjem in mu nekaj zašepetala na uho. Gotovo mu je povedala nekaj lepega o družini, morda o starših, morda prošnjo za molitev.

Paljk Jurij

Upokojencem samo tanke rezine kruha

Pred enim mesecem smo se na teh stolpcih spraševali, če bo v italijanskem finančnem zakonu za leto 1995 res prevladal strogo liberistični pogled na družbo ali pa solidarnostno gledanje, po katerem je treba pri stiskanju pasu pravično porazdeliti bremena in žrtve. In to sorazmerno z višino dohodkov vseh državljanov.

Izoblikovani finančni zakon je popolnoma pokopal solidarnostni pogled in do skrajnosti uveljavil socialno krivične in egoistične liberistične principe, po katerih bogatini pri bogato obloženi mizi tanko režejo kruh in mečejo mrvice svojim podložnikom. Berlusconijska vlada je namreč s predloženim finančnim manevrom krivično udarila skoraj izključno po upokojencih in po odvisnih delavcih, ki so socialno in ekonomsko najšibkejši sloji. Naj navedemo samo glavne odredbe, ki krepko klestijo penzije sedanjih in bodočih upokojencev:

- takojšnja prepoved upokojitve delavcev, ki so po dosedanji zakonodaji že dosegli pravico do penzije, in prenos upokojitve na poznejše datume;
- pospešeno podaljšanje delovne dobe: za moške na 65 let, za ženske na 60 let;
- pospešeno podaljšanje zavarovalne dobe od 35 na 40 let;
- odprava možnosti predčasne upokojitve, ki je veljala pri nekaterih pokojninskih skladih (npr. javni uslužbenci);
- vsaka predčasna upokojitev bo močno kaznovana z znatnim znižanjem že dozorele penzije;
- splošno znižanje zneskov pri obračunavanju prisluženih penzij.

A najbolj krivična je odredba, ki predvideva, da v letu 1995 ne bodo imeli upokojenci nobenih poviškov: do sedaj so letni poviški krili vsaj inflacijo.

Tudi pri klestenju na zdravstvenem področju bodo v glavnem prizadeti upokojenci, ki so stari od 60 do 65 let. Ti bodo morali v letu 1995 plačevati zdravila in druge zdravstvene storitve s samopriskupki (ticket), katerih so bili do sedaj oproščeni. Z vsemi temi odloki bodo sedanji in bodoči penzionisti in odvisni delavci dejansko plačevali visok indirektni davek v prihodnjih letih in kupna moč njihovih pokojnin bo vrtoglavo padla.

Finančni mogotec Berlusconi ter njegovi vladni zavezniki pa se niso dotaknili svojih žepov in žepov bogatih »prijateljev«, ki imajo ekonomsko in politično oblast v svojih rokah: industrijalcev, industrijskega vodstva in menežerjev, finančnih mogotcev, avtonomnih svobodnih poklicev, častnikarjev, poslancev, itd. Ne samo, da za te ni predviden povišek davkov, ki bi prispeval k solidarnostnemu kritju zadolžene državne blagajne, ampak finančni odlok predvideva tudi razne odpuste in pomilostitve za protizakonite črne gradnje in za davčne utajevalce, ki se skrivajo v pretežni meri v bogatejših slojih: ti naj bi »prostovoljno« plačali za vse mogoče storjene prekrške nekaj znižanih pristojbin in pa kakšno nizko globo. Še več: zdi se, da se predvideno klestenje penzij ne bo tikalo avtonomnih pokojninskih skladov, pri katerih so zavarovani privilegirani sloji. Zato ni čudno, da prav ti na vse pretege hvalijo Berlusconijski manever za leto 1995.

Iz vsega povedanega je več kot opravičljiv vsesplošen ogorčen protest odvisnih delavcev, ki so proti predvidenim vladnim ukrepom že spontano stavkali v nekaterih večjih mestih. Upajmo tudi, da bo splošna stavka, ki so jo oklicale sindikalne organizacije za 14. oktober, preprečila odobritev tako krivičnega finančnega zakona v parlamentu. Obetajo se namreč ostra soočenja in vroči jesenski meseci v vsedravnem političnem življenju.

Ivan Buzečan

TV za slovensko manjšino

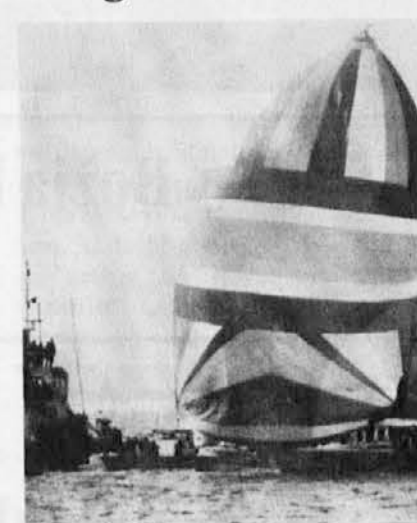
Zakon o slovenski manjšinski TV je bil sprejet pred skoro 20 leti in od tedaj je ležal na kakšni prašni polici, saj od manjšinske TV ne bi imel nihče v Rimu nobene koristi, tudi Rai ne, ker si od konvencije ni mogel veliko obetati. To so bila leta debelih krav, kaj bi se zgubljali za malenkostmi? Zdaj pa nenadoma veliko zanimanje: vlada je le začutila, da zamuja na področju manjšinske politike v primerjavi s Slovenijo (TV Koper za italijansko manjšino je že od pamtiveka), in je hotela pogledati konvencijo z Rai-om, ki je stara sko-

ro dve leti. Do zdaj ni bilo še nič uresničeno. Pazljivejše branje je odkrilo, da mora Rai plačati denarno kazen, če ne uresniči manjšinske TV v določenem času. Zdaj pa je vodstvo Rai-a zainteresirano že za vsako milijardo, če mora po nepotrebnem iz blagajne (suhe krave!). Zato zdaj na vrat na nos postavljajo na noge štiriurne oddaje v slovenščini za manjšino. Obenem so potegnili zraven tudi oddaje v furlanščini, da bi omili učinek na desničarske kroge. Kako bo vse te zadeve Rai na hitro uredil, je njegova stvar. Pomembno je le, da se ne bo manjšina blamirala s slabimi TV-oddajami, ker danes, po 40 letih TV, to ne bi bilo več dopustno. Enako pomembno pa je, da bo v programih in informativnih oddajah zajamčen idejni, politični in kulturni pluralizem. Slovenska TV bo lahko injekcija optimizma za naše mlade, tudi kar zadeva zaposlovanje, in bo tudi obramba vloge in funkcije tržaškega mesta na splošno. Tega so se končno spomnili tudi sindikati, ki so odkrili, da brani slovenski radio in TV pomeni tudi delati v interesu celotnega tržaškega sedezha Rai-a. Škoda, da se niso tega spomnili pred leti, ko bi lahko dosegli znatno več v korist celotnega mesta.

Realno stanje: od prihodnjega leta dalje bodo starim penzijam vsako leto odvzeli 4% že dodeljenega!

Dvojna slovenska zmaga na Barcolani

Slovenec Dušan Puh je letošnji zmagovalc jadrnalne regate Barcolana. Z jadrnico Fanatic je v 8 urah in 45 minutah preplovil pot od Tankega rtiča do Miramara, potem pa nazaj do Barkovelj in prvi prispel do cilja. Tudi drugo uvrščena jadrnica, Gaia Cube, je imela slovenskega krmarja, in sicer Mitjo Kosmino. Letošnje izdaje Barcolane se je udeležilo kar 1.300 jadrnic, z regato pa je bila povezana tudi državna loterija, katere zmagoviti listek - vreden skoraj 8 milijard lir - je bil prodan v Gradežu.

Kdo prebuja satana?

Skorajda ne mine dan, da ne bi javna občila poročala o pojavih satanizma in črnih maš, ki so tudi pri nas že del naše družbene stvarnosti. Gre za skrajne oblike novih verskih sekt, ki namesto Boga častijo in molijo satana, hudiča. Kristjani sicer verjamejo v obstoj satana, saj nam sam Kristus govori o njem. Seveda pa je krščanski nauk o življenju, evangelij je vesela novica, ne pa nauk o smrti in satanu. Pa vendar se naša družba oklepa tudi novih verskih sekt, med katerimi je pojav satanizma kot vere v hudiča še najbolj zaskrbljujoč. Nedavno je o tem pisal osrednji deželni dnevnik Il Piccolo, ki je pojavu na Tržaškem posvetil celo stran; objavljen je bil tudi pogovor s satanskim »svečnikom«. Morda poenostavljamo, toda dejstvo je, da je pojav satanizma samo posledica vsesplošne krize verskih sekt, ki postavljajo slabo na mesto dobrega, se oddaljujejo od vrednot in na njihovo mesto postavljajo najprej vse tisto, kar si želi današnji človek; te sekte so torej projekcija človekovih želja, česa več pa ne zmorejo. Satanizem je vera v uspeh, denar in spolnost. To so glavni elementi Hudičeve bibilje, ki jo je spisal Laveye; na prvo mesto postavljajo satana z veliko začetnico. Medtem ko imajo monoteistične vere (med njimi tudi krščanstvo) za vodilo neizmerno Dobro (Boga), satanisti oznanjajo in počenjajo slabo. Širjenje tega verskega pojava se večkrat prične že pri »nedolžnih« čarovnikih, ki ponujajo sodobnemu človeku vražne obeške v obrambo proti zlim duhovom, nasvete, uroke in podobne vražarije. Tega je danes ogromno; še poseb-

no po italijanskih zasebnih televizijskih postajah lahko zasledimo veliko takih oddaj, kjer razni čarovniki ponujajo za mastne denarje svoje lažne usluge. Nedavno je italijanska statistična družba ISTAT objavila podatek, da je v Italiji tudi med kristjani okrog 40 odstotkov ljudi, ki verjamejo v magijo in amulete. Prav je, da pogledamo, kaj pravi Cerkev o vedeževanju in čarovanju v novem katekizmu. Odlomek, ki sledi, je vzet iz katekizma in nam daje jasne napotke za krščansko življenje.

VEDEŽEVANJE IN ČAROVANJE (MAGIJA)

2115 Bog more razodeti prihodnost svojim prerokom in drugim svetim ljudem. Toda pravilna krščanska drža obstaja v tem, da se z zaupanjem prepuščajo rokam božje previdnosti, kar se tiče prihodnosti, in opusti sleherno nezdravo radovednost glede tega. Iz nepredvidevanja more nastati pomanjkanje odgovornosti.

2116 Zametati moramo vse oblike vedeževanja: zatekanje k satanu ali k zlim duhovom, klicanje umrlih in druge tovrstne dejavnosti, o katerih zgrešeno domnevajo, da »odgrinjajo« prihodnost. Iskanje sveta pri horoskopih, astrologija, hiromantija, razlaga napovedujočih znamenj in koncanja, pojavi jasnovidnosti, zatekanje k medijem - vse to skriva v sebi voljo po moči, ki bi rada gospodovala nad časom, nad zgodovino in končno nad ljudmi, hkrati pa tudi težnjo za tem, da bi si pridobili skrite sile. Vse to je v protislovju s češčenjem in spoštovanjem,

prepojenim z ljubečim strahom, ki ga dolgujemo samo Bogu.

2117 Vsako izvajanje čarovanja (magije) in vražarstva, s katerima si kdo skuša podvreči tajne okultne sile in jih spraviti do tega, da bi mu služile in bi tako dobil nadnaravno moč nad bližnjim - tudi če zato, da bi mu priskrbel zdravje -, je v hudem nasprotju s krepostjo bogovdanosti. Takšna ravnanja so še bolj obsodbe vredna, kadar jih spremlja namen škodovati drugemu, pa naj se zatekajo k posredovanju zlih duhov ali ne. Tudi nošnja amuletov (vražnih obeskov) je graje vredna. Spiritizem (klicanje duhov) pogosto vključuje vedeževalske ali čarovniške posege. Zato Cerkev vernike opozarja, naj se ga varujejo. Zatekanje k načinom zdravljenja, podedovanih iz roda v rod, ne daje pravice niti do klicanja zlih moči niti do izrabljanja lahkovernosti drugih. **zt**

Škofovska sinoda v Rimu

V nedeljo, 2. oktobra, se je s slovesno mašo začela škofovska sinoda v Rimu, ki ima tokrat za glavno temo problem duhovnih in redovnih poklicev. Že v ponedeljek so škofje in kardinali, najvišji predstavniki redovnih poklicev in predstavnice redovnic začeli z delom. Vseh udeležencev sinode v Vatikanu je 348 in prvi dan je bil na zasedanju prisoten tudi sam papež Janez Pavel II., ki je izrazil svoje veliko zadovoljstvo tudi zato, ker poteka škofovska sinoda prav v mednarodnem letu družine. Uvodni govor je imel angleški kardinal in škof iz Westminstera Georges Basil Hume. Takoj je šel s svojim razmišljanjem v samo srčiko problema duhovnih poklicev. Hume je v svojem govoru zažrtal glavne smernice sinodi, ki bo v Rimu morala dati glavne napotke redovnikom in duhovnikom za vstop v tretje tisočletje. Pred katoliško Cerkev se namreč ne postavljajo samo odprta vprašanja velikega upada redovnih in duhovniških poklicev na Zahodu in v nekaterih državah na Jugu, ampak precej globlja vprašanja. Vatikanska sinoda bo morala najti nove odgovore na vprašanja, ki jih zastavljajo predvsem redovnice. Cerkev že sama vidi, da mora imeti ženska v katoliški Cerkvi vedno večjo vlogo, prav tako v evangelizaciji

Poklon žrtvam sovražnih ideologij

Na pobudo tednika Voce isontina in nekaterih italijanskih katoliških krogov se je v soboto, 1. oktobra, zbrala popoldne skupina vernikov iz Gorice pri sv. maši v cerkvi na Trnovem. Somaševanje je vodil don Renzo Boscarol; z njim so somaševali stolni župnik don Sergio Ambrosi, predstojnik jezuitov p. Dalla Vecchia, solkanski župnik Vinko Paljk, in dr. Kazimir Humar. Med mašo so bila berila in molitve v obeh jezikih, kanon pa v latinščini.

Med mašo je spregovoril don Boscarol v italijanščini, K. Humar pa v slovenščini. Med drugim je dejal: »Kristusovo evharistično daritev hočemo darovati za vse nedolžne žrtve človeškega sovraštva v naši deželi, pa tudi za vse tiste, ki so te žrtve zakrivil. Hočemo posnemati Kristusa, ki je molil: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.«

Nekaj podobnega se je dogajalo pred 50 leti pri nas. Ideologije so preplavile ljudem glave in se usedle v njih srca, da so si postali drug drugemu volkovi. Ideologije z desne in leve so iz ljudi napravile malikovalce. Tako smo dobili dosti bogov in gospodov, kot se izraža ap. Pavel. Za vse pa moramo moliti k Bogu, pravičnemu sodniku, in h Kristusu, ki je umrl za pravične in krivične.

Po maši so se navzoči podali do brezna nedaleč od vasi, kamor so vrgli nedolžne žrtve nesmiselnega sovraštva, tam položili vence in zmolili očenaš.

V cerkvi je spregovoril tudi zastopnik družin nedolžnih žrtev. Temu prvemu spravnemu dejanju bodo gotovo sledila še druga v podobnem duhu. **KH**

in v misijonih. Kardinal Hume se je zaustavil tudi pri številkah redovnikov in duhovnikov, veliko več je namreč posvečenih žensk kot pa moških. Istočasno je omenil izredno pomembnost obleke posvečenih ljudi, saj še vedno velja, da je obleka važno znamenje za okolico in tudi priča o duhovniškem in redovniškem življenju. Seveda predstavlja obleka tudi slog življenja, po katerem se morajo duhovniki, redovniki in redovnice ločavati od navadnih kristjanov, od drugih ljudi. Čeprav

OKENICE

Besedno bogoslužje

Glavna prošnja, o kateri smo pisali zadnjič, še spada v prvi del maše. Ko jo mašnik odmoli po Slavi, zbrano občestvo vstopa v naslednjo fazo, ki ji je vredno posvetiti še več pozornosti: na vrsti je branje beril; gre za božjo besedo, povzeto iz Svetega pisma, preko katere nam govori sam Bog.

Prvima dvema beriloma - če smo prav iskreni - v glavnem malokdo utegne slediti res pozorno, češ da so pretežka in jima je težko prisluhnniti in ju doumeti... Evangelij pa je v glavnem dojemljivejši in mu vsakdo lažje sledi. Preden ga mašnik začne brati, ob Aleluji vstanemo iz spoštovanja, da bi tudi s telesno držo poudarili pomembnost dogodka. Prekrižamo se na čelo s prošnjo, da bi božja beseda bivala v naših mislih, na usta, da bi bila prisotna v našem govorjenju, na srce, da bi napolnjevala tudi našo notranjost. Evangeliju sledi homilija ali - preprosto povedano - pridiga. Hm...! Je to najbolj problematičen ali neprijeten del maše? Odvisi od tega, če se je duhovnik pripravil na pridigo. Z njo sicer ni mogoče spreobrniti človeka, če le ne poseže Bog neposredno preko mašnikovih besed. Lahko pa homilija vedno kaj dopove ali razjasni. Za duhovnike velja navodilo, da pridiga ne sme biti predolga; obenem pa mora biti vsebinsko bogata. Če že ni tako, naj sami verniki opozorijo svojega dušnega pastirja in mu pomagajo. **Jože**

predstavljajo redovniki in duhovniki, posvečeni ljudje, v Cerkvi samo 0,12 odstotkov vseh vernikov, pa je njihovo poslanstvo nezamenljivo. **-jp-**

Tudi letos bo izšla PRILOGA KATOLIŠKEGA GLASA Misijonska nedelja. Dušnim pastirjem bomo poslali toliko izvodov kot prejšnje leto. Če jih kdo želi več ali manj, naj obvesti do torka, 18. oktobra.

Številni ljudje danes verjamejo v skrivnostne pojave, kot so satanizem, parapsihologija, ipd. Kateri so vzroki tako skrajnega boga iz realnosti in pred naravnimi vrednotami?

Božja beseda je kakor kruh...

16. oktober

29. navadna nedelja

»Saj tudi Sin človekov ni prišel, da bi mu stregli, ampak da bi stregel in dal svoje življenje v odkupnino za mnoge.« (Mr 10,45)

Evangelist Marko nam v svojem desetem poglavju predstavi preseñetljiv in edinstven prizor. Apostola Jakob in Janez sta prišla k Jezusu in ga vprašala: »Daj nama, da bova sedela v tvoji slavi, eden na tvoji desnici in eden na tvoji levici« (Mr 10,37). Brata Jakob in Janeza sta bila navdušena mlada moža. Našla sta učitelja, ki je večkrat govoril o nekakšnem kraljestvu,

ki prihaja. Po mnenju Zebedejevih sinov Kristus zagotovo že ve, kako se bo napovedano kraljestvo uredilo in razvijalo. Oba sta pripravljena sodelovati z zavihanimi rokavi. Njuna pripravljenost in zagnanost gresta tako daleč, da Jezusu zagotovita, da bosta šla do konca, pa naj se zgodi karkoli. »Ali moreta piti kelih, ki ga pijem jaz, ali biti krščena s krstom, s katerim sem

krščen jaz?« Na to Jezusovo vprašanje izstrelita nedvoumen odgovor: »Moreva«.

Res je, kar sta rekla. In tudi storila bosta prav to: ostala bosta zvesta do konca. Krščena bosta s krstom, ki je bil predviden samo za dvanajstere: binokosti in nato mučeniška smrt.

In vendar sta se v večem pošteno uštela. Jezus na njuno prošnjo odločno reče: »Ne vesta, kaj prosita.« Do konca življenja bosta kot Jezusova učenca morala zavestno izbirati zadnje mesto, mesto služabnika. Njune sanje o dveh najpomembnejših ministrskih stolčkih v božjem kraljestvu se bodo razblinile ob Jezusovi smrti na križu. Življenje Jezusovega učenca je pričevanje za služenje do konca, če je potrebno, do použitja življenja v mučeniški smrti.

Jezusov križ je zarisal v zgodovino človeštva tudi ta zakon. Pravzaprav posvetil ga je in naredil sredstvo odrešenja iz skrajnega darovanja sa-

mega sebe, mučeniške smrti za vero in za božjo pravico. Ta zakon je zato nujno tudi del življenja vsakega kristjana. Kristjan, ki sprejme Jezusa Kristusa za Učitelja in Odrešenika, sprejme tudi njegovo pot, krst, s katerim je bil on krščen: smrt kot pričevanje za resnico in za božjo pravico.

Vprašanje, ki ga je Jezus postavil Jakobu in Janezu: »Ali moreta piti kelih, ki ga pijem jaz?«, ali drugače rečeno: »Ali sta pripravljena trpeti tako, kot trpim in bom trpel jaz?«, je postavljeno vsakemu kristjanu. Ali si pripravljen trpeti in, če bo potrebno, trpeti tako, kot je trpel Jezus? Če je tvoj odgovor tak, kot je bil odgovor svetih bratov Jakoba in Janeza, potem ne čakaj. Tvoja hoja za Jezusom naj bo v služenju potrebnih bratov in sester. To je edini pravi način hoje za Kristusom. S tem mu zares postajaš podoben. »Saj tudi Sin človek ni prišel, da bi mu stregli, ampak da bi stregel in dal svoje življenje v od-

kupnino za mnoge« (Mr 10,45).

Kako nerazumljivo nam zveni to evangelijsko sporočilo! Morda je družba, v kateri živimo, že tako zapostavila Jezusov križ in njegovo priporočilo služenja, da nam to nikakor ne gre več v račun. Ekonomska uspešnost, kompetitivnost, biti prvi in najbolj pameten, diplomatska uglajenost, namestitve v vrsto tistih, ki nekaj pomenijo: to so zmagovite karte našega družbenega življenja. Služenje, požrtvovalnost, prostovoljno delo, čut za bližnjega v potrebi so ostale karte v rezervi, morda za tiste, ki ne gredo (mnogi pravijo: ne znajo iti) s časom in z ritmom sodobnega življenja. In vendar so te karte prihodnosti. Zmagovale bodo takrat, ko se bo kolosalno zrušil mit kapitalistične, konsumistične in hedonistične civilizacije, ki že zdaj rojeva duhovno mrtve generacije najbolj »razsvetljenega, naprednega, civiliziranega« zahodnega sveta.

Zvone Štrubelj

POLITIČNO DOGAJANJE V ITALIJI

Martino in Peterle v Ogleju

Skoro edino področje, na katerem si upa Fini kritizirati vlado, je zunanja politika, pravzaprav samo politika Rima do Slovenije, in še v tem govorijo bolj glasniki Nacionalnega zaveznitva kot pa sam voditelj gibanja. Fini raje kaže naprej svoj lojalni lik do Berlusconi, vendar pa ga to ne ovira, da ne bi prihodnji teden prišel na predvolilno propagando v Trst in protestiral proti politiki popuščenja do Slovenije. Oglejsko osemurno srečanje med Martinom in Peterletom izveneva v desničarskih krogih kot odpiranje evropskih vrat Sloveniji brez plačila cestnine. Rim se zaveda, da ne bo mogel pogojevati Ljubljane v nedogled, ta pa ima tudi interes, da se dokončno odlepi od bivše Jugoslavije in nima namena biti predsoba Balkana v eno smer in Srednje Evrope v drugo, noče torej

biti neka zemlja nikogar na meji med dvema svetovoma. Ta obojestranska volja po premoščanju težav v odnosih je očitno prišla do izraza v Ogleju, kjer so se pogovori močno zavlekli. Torej ni šlo zgolj za izmenjavo stališč. Ministra sta hotela premakniti stvari z mrtve točke in pripeljati zadeve do končne faze. Morda sta celo upala, da bosta dosegla končni dogovor, saj sta povabila v Oglej celo vrsto časnika. Nekaj pa se je le moralo zatakniti, če so bila poročila o srečanju zelo skopna s podatki in meglena v zaključkih. Rim je spet vrgel na krožnik manjšinski zaščitni zakon, ki naj bi ga predstavili do konca leta, in morda še kaj drugega. Stvari bi se morale naglo razvijati naprej, saj se znova govori o skorajšnjem srečanju Berlusconi-Drnovšek. - S

Finančni zakon in Slovenci

Vlada le ni pozabila na finančne potrebe slovenske manjšine, čeprav nobena postavka v finančnem zakonu ne govori o prispevkih zanjo. Slovenska manjšina je omenjena v skladih, s katerimi razpolaga predsedstvo vlade. Seveda ni povedano, ali bo Rim dal 6 ali 8 ali morda samo 4 milijarde lir, kakor da bi bilo to za manjšinske ustanove vseeno. Obsojeni smo torej na večno negotovost, v katero nas potiskajo, da bi le ne mogli zaživeti bolj sproščeno ob primernih dolgoročnih načrtih. To pomeni načrtno spodkopavanje samozaupanja, kakor so to učinkovito izvajali v Benečiji 130 let, ko so

nenehno prepričevali naše ljudi, da morajo biti srečni, ker živijo v Italiji.

Berlusconi in parlament

Berlusconi še naprej preseneča s svojo oholostjo: zdaj se je spomnil, da mu parlament povzroča težave, da zavira njegovo delo in da vlada na Montecitoriu in v palači Madama samo izgublja svoj čas. Dosti bolje bi bilo, če bi vlada sama sprejemala zakone in bi državo upravljala z odloki. Od odlokov do ukazov pa je le korak. Berlusconi si, niti ne tako potihem, želi odpraviti parlament. S tem bi brez dvoma žele odobranje desničarja Finija; kaj pa mislijo zapriseženi federalisti Bossi in njegovi volilci?

Dnevnik Unità bo objavil celotno Novo zavezo

Komunistični dnevnik Unità bo v kratkem začel objavljati v snopičih celotno Sv. pismo Nove zaveze. Italijanska škofovska konferenca je v ta namen nudila brezplačno svoj prevod.

Ostri antikomunisti bodo prišli na dan z raznimi pomisleki: komunisti so v težavah, zato se zatekajo k tej pobudi; to je poteza proti Berlusconi, s tem hočejo dvigniti naklado časopisa, hočejo pritegniti pozornost, itd.

Bili bi površni in kratkovidni, ko bi ne videli v tem podvigu pomembne novosti, ki predstavlja prelom s starim levičarskim pojmovanjem, da je versko doživljanje le nesmislen beg iz krivične stvarnosti. Sedaj ne bo veljalo več pravilo: Bog ali religija - opij za ljudstvo.

Na ponatis evangelija v komunističnem dnevniku glejmo kot na ponujeno možnost dialoga in, zakaj ne, srečanja. Vsakdo sicer lahko ostane pri svojem.

S to potezo so italijanski škofje konkretno dokazali, da je Cerkev poklicana, da s kulturo evangelija vstopa v zgodovino, v človeško udejstvovanje in v vsakdanjost. Levica je bila do sedaj navajena ignorirati religioznost, češ da je to nekaj manjvrednega, brez vrednosti in koristi, če že ne nekaj nazadnjaškega ali srednjeveškega.

V novonastalem dialogu med Cerkvijo in levico bo verjetno še prišlo do težav zaradi enih in drugih. Razpoložljivost italijanskih škofov

se je izkazala za pozitivno tudi zato, ker so s tem še enkrat potrdili, da se Cerkev zaveda potrebe, da vstopi v kulturo našega časa in prikaže vsakemu človeku evangelij kot ključ, ki daje rešitev bistvenim človeškim bivanjskim problemom.

Pobudo lahko sprejmemo tudi kot izziv, ki ga Cerkev doživlja v današnji kulturi. S svojim pozitivnim odgovorom namreč odpravlja napačen pojem krščanstva, ki naj bi bilo navezano na konservativizem in je zato nepripravljeno za sprejem izzivov znamenj časov.

Cerkev nam torej kaže nova izhodišča in upanja, prilično in neprilicno oznanjenje. Zanima nas, kako sprejemajo te novice slovenski komunisti, ki jim še na poseben način ponujamo duhovniško roko v znamenje prijaznosti in dialoga. Politiko prepuščamo politikom.

Dušan Jakomin

Sedemdesetletnica evharističnega shoda v Tolminu

S slovesno sv. mašo je tolminska župnija 8. septembra letos počastila obletnico velikega evharističnega kongresa, ki je bil v Tolminu natančno pred 70 leti. V polni cerkvi je vodil mašo kobariški dekan g. Franc Rupnik ob somaševanju duhovnikov tolminske in kobariške dekanije.

G. kobariški dekan je v svoji pridigi predstavil pomen in potek dogodkov pred 70 leti, so sodelovali verniki in duhovniki iz dekanij Tolmin, Kobarid in Bovec (Bovec danes

POGLED V SLOVENIJO

Preverjanje sodnikov za njihovo funkcijo v novi demokratični državi

V Sloveniji se dogajajo stvari, ki se med seboj na videz izključujejo oziroma so si v nasprotju. Medtem ko je predsednik vlade dr. Janez Drnovšek v govoru na zasedanju Generalne skupščine Organizacije združenih narodov zatrjeval, da naša država hitro napreduje pri razvoju gospodarstva in v utrjevanju demokracije in želi doseči čimprejšnjo vključitev v evropske združevalne procese, je v Mariboru potekal seminar o življenju v revščini. Priredili so ga v mestu, kjer je največ brezposelnih prebivalcev in kjer je največ lačnih. Sicer pa vlada poskuša zmanjšati napetost v odnosih s sosednjima Italijo in Madžarsko, pri čemer bo morala reševati težave, ki jih je na nekaterih področjih tudi sama povzročila. Tako imenovani jastrebi v slovenski politiki (vplivni naj bi bili zlasti tisti v parlamentarnem odboru za mednarodne odnose), so povzročili nenadno zaostritev odnosov s Hrvaško zato, ker je Državni zbor brez kakih pomislekov vključil štiri zaselke, ki upravno še spadajo v občino Buje v sosednji Hrvaški, v novo ustanovljeno občino Piran. Zunanji minister v odstopu Lojze Peterle skuša sedaj zgladiti napetosti; tako naj bi zagotovil pogoje za nadaljevanje pogajanj s Hrvaško o raznih spornih temah med državama.

V Sloveniji se je tudi pričela kampanja za volitve županov in svetovalcev novih občin, ki bodo 4. decembra. Stranke snujejo ali predlagajo politična zaveznitva, pri čemer pa še ni mogoče predvidevati, kdo naj bi zmagal na volitvah. Koalicija šestih strank tako imenovane slovenske pomladi meni, da bo osvojila večino občin.

Pred dnevi se je v Državnem zboru pričela obravnavati predlogov o imenovanju novih sodnikov, ki bi imeli trajni mandat, se pravi, da bi odpravljali svojo funkcijo do upokojitve. Po novem zakonu o sodniški službi na omenjeno funkcijo ne smejo biti imenovani sodniki, ki so po drugi svetovni vojni s sodbami kršili temeljne človekove pravice in svoboščine. Potrebno bo imenovati okrog 500 novih sodnikov, ki bi nastopili službo 1. januarja 1995. Zapleti se poglabljajo, ker poslanci, zlasti tisti iz opozicijskih strank, zahtevajo, da skrbno preučijo vsako kandidaturu. Doselej so zavrnili kandidaturi dveh sodnikov, ki sta vodila postopka, pri katerih so bile kršene človekove pravice in svoboščine. Poslanci niso zadovoljni z delovanjem in predlogi Sodnega sveta glede sodnikov s trajnim mandatom. Zadeva dobiva čedalje večje politične razsežnosti in pojavili so se predlogi o sprejemu javnega poziva Slovincem, da prija-

ni več dekanija) in ki ga je vodil nadškof Sedej.

Po njegovem mnenju so se za ta shod odločili iz več razlogov. Ta je bil med zadnjimi v goriški nadškofiji. Dekan Koršič je potrebo po tej manifestaciji utemeljil z besedami: »Če nas (italijanske oblasti) vržejo iz šol, bo pa cerkev šola, kjer bomo razlagali evangelij...« Glavni razlog pa je bil napisan v vabilu: »... zato, da bi s škofom izprosili božji blagoslov zase, za svoje družine, za svoje

vijo krivice, ki so jih razne obsodbe povzročile v preteklosti posameznikom. Navajamo, da je bilo v Sloveniji po letu 1945 več kot 10 tisoč obsodb, ki jih opredeljujejo kot montirane politične procese. Pregledati bi morali domnevno več kot 136 tisoč sodnih spisov, da bi lahko ugotovili, kateri sodniki so sodelovali na omenjenih obravnava.

Gre za prvi primer v novi slovenski državi, ko iz javnega delovanja izločajo osebe, ki so delovale v pravosodju, to je v tretji veji državne oblasti. Zadeva ima politične in druge razsežnosti; njen razplet bo pokazal, kakšna bo prihodnja podoba slovenskega pravosodja. Medtem pa že opozarjajo, da pri imenovanju državnih tožilcev po zakonu, ki ga je pred kratkim sprejel Državni zbor, ne bo treba preverjati morebitnega sodelovanja kandidatov za nove tožilce v montiranih političnih procesih.

Tudi ta primer kaže, kako dvoumna in negotova je pot Slovenije v demokracijo. F.Z.

Glavni tajnik SKD se bo umaknil iz vodstva stranke

V slovenski politični javnosti so se pojavila ugibanja o tem, če se glavni tajnik stranke Slovenskih krščanskih demokratov Edvard Stanič umika iz vodstva stranke. G. Stanič je v pogovoru s sodelavcem Katoliškega glasa potrdil, da bo po kongresu stranke, ki bo konec oktobra, zapustil svoj položaj. Odločil se je namreč, da se bo kot zasebnik posvečal delu za stranko, v politiki pa bo spet začel sodelovati kot kandidat SKD na splošnih parlamentarnih volitvah, ki naj bi bile konec leta 1996. »Tedaj se bom potegoval za funkcije v Državnem zboru in v vladi«, je dejal Edvard Stanič.

V pogovoru za Katoliški glas je glavni tajnik SKD g. Edvard Stanič tudi poudaril, da je bil prvi kandidat svoje stranke in predsednika slovenske vlade dr. Janeza Drnovška za novega zunanjega ministra. Vendar pa je odklonil kandidaturu iz razlogov, ki jih ni natančneje pojasnil. M.

Izjava tržaškega SSŠ

Sindikatske slovenske šole je naslovil na tržaškega občinskega odbornika za šolstvo Roberta Damianija pismo v zvezi z razpisom natečaja za poučevanje v občinskih otroških vrtcih. V njem Sindikat zahteva, da se predavanja za vzgojiteljice, odvijajo v slovenskem jeziku in da potekata pi-

župnije ter za celo nadškofijo.

Ob teh podatkih je g. dekan spregovoril o vzrokih za nastalo stanje. Meni, da lahko iščemo odgovor tudi v posledicah nekaterih zgodovinskih dogodkov. Začelo se je s 1. svetovno vojno. Sledila je italijanska zasedba in zatiranje slovenskega jezika. Nekateri ruski ujetniki so prinesli k nam idejo komunizma in brezboštva. Ukinjena so bila izobraževalna društva. Duhovniki so sicer ustanavljali otroške vrtce, Marijino društvo za dekleta in fante, organizirali so ljudsko cerkveno petje in duhovne vaje, vendar so morali pridigati v obliki kateheze; da je Bog, da je duša, da je greh, večkrat o ve-

Približajmo naravo otrokom

Mohorjeva družba iz Celja je letos izdala zelo dober »vodilnik k naravi za starše in vzgojitelje«, kot pravi podnaslov knjige izpod peresa Josepha Cornella, ki nosi naslov Približajmo naravo otrokom. Knjiga je zelo prijetnega, žepnega formata in bi jo moral vsaj pogledati vsakdo, ki se ukvarja z otroki, posebno pa bi jo morali prebrati vsi tisti, ki mlade in otroke vzgajajo k naravi ali pa jim vsaj skušajo približati svet narave in gozdov. Knjigo Približajmo naravo otrokom je prevedla Neža Rojko, za zelo lepo opremo pa je poskrbel Janez Jeromen. Avtor knjige je ameriški naravoslovec in veliki ljubitelj otrok in narave Joseph Cornell, ki se je po študiju naravoslovja na univerzi v Chicagu popolnoma posvetil tako imenovanemu poučevanju v naravi. Sedaj že dolga leta uči v Ananda šolah, ki dajejo izredno pomembnost zavedanju narave; poleg tega pa je veliko let prirejal tečaje za skavtske vodnike in učitelje. V živahnem, hitrem in do narave izredno ljubečem slogu je Cornell napisal knjigo iger za otroke v naravi. Le-te pa niso same sebi namen, saj jim je osnova v tem, da bi otroku čimbolj približale naravo in svet okrog nje, posebno mestnemu otroku, ki prave narave, take, ki je brez betona in asfalta, skorajda ne pozna več. Igre so enostavne in prirejane za vse starostne skupine otrok; med opise iger pa avtor vpleta svoja spoznanja o naravi, ki so morda za marsikoga lahko že preveč ameriška, saj avtor dejansko poje hvalnico naravi in vsemu, kar živi v njej, istočasno pa lahko vidimo, kam bo prišla tudi naša Evropa, saj je vsem znano, da že celo stoletje capljamo za Ameriko. Avtor je v preprosti besedi napisal knjigo, ki bo vsem všeč, še najbolj pa bo služila skavtskim vodnikom in pedagogom, ki odhajajo z otroki v t.i. šole v naravi. Joseph Cornell namreč ljubi naravo, rastline, živali in otroke; to se pozna iz vsakega njegovega napisanega odstavka. Knjiga bo tudi primerna za starše, posebno za meščane, ki vozijo svoje otroke v naravo samo ob nedeljah. Pomagala jim bo najti nove načine približevanja narave otroku in ob tem se bodo tudi sami naučili bolj spoštovati naravo. Jurij Paljč

sni in ustni izpit natečaja za navedene vzgojiteljice v slovenščini. Pri svoji zahtevi se SSŠ sklicuje na zakon, ki določa posebni stalež učnega osebja na slovenskih šolah. Omenjeni zakon namreč določa, da morajo biti kandidati slovenskega materinega jezika in da je pri poučevanju potrebno dobro obvladanje jezika.

Temu je sledila 2. svetovna vojna. Pri nas pa smo imeli še revolucijo. Če temu dodamo še dejstvo, da postaja tudi Tolminska vedno bolj »del sveta«, odkoder prihaja k nam vse prej kot samo dobro, potem bi se morali le še čuditi, da je pri nas še toliko ljudi, ki si prizadevajo za dobro in za ohranitev vere; tako je menil pridigar.

Poučna in vsebinsko globoka pridiga ter lepa slovesnost sta omogočili, da je bila kljub skromnejšim zunanjim pripravam obletnica dostojno obeležena in ni šla neopazno mimo tolminskih vernikov.

Jožef Uršič

Iz Beneške Slovenije

Beneška galerija z likovno ustvarjalnostjo njenih umetnikov je pomemben subjekt beneške kulturne realnosti. Njena dejavnost se začne z novo sezono v prvi polovici novembra, vendar bo Društvo beneških likovnih umetnikov že prej prisotno na raznih pobudah v širšem slovenskem prostoru. S svojim neutrudnim delom so likovni delavci dosegli, da se je Beneška galerija zasedla v kulturno stvarnost Beneške Slovenije in da jo lahko predstavlja drugim realnostim z deli, ki so sicer heterogena in subjektivna, pa vendar odražajo temeljne skupne značilnosti ustvarjalnega humusa te zemlje. Vrata Galerije se bodo odprla obiskovalcem 12. novembra, ko bo predstavljena kolektivna razstava umetnikov, članov umetniško-kulturnega združenja Donatello iz Padove; sodelovanje med beneškimi in padovanskimi umetniki se torej nadaljuje, saj so bili pred nekaj meseci beneški likovni ustvarjalci gostje v mestu sv. Antona. 7. decembra pripravljajo že tradicionalno božično razstavo, ki bo letos preselila likovno umetnost in ponudila tudi srečanja z avtorji knjižnih novosti.

Slovinci iz Kanalske doline sodelujejo s koroškimi Slovenci oz. s Krščansko kulturno zvezo iz Celovca, kajti šesti ciklus Koroških dnevov na Primorskem objema tudi te kraje. Ob sodelovanju gojencev iz Kanalske doline na koncertu glasbenih šol je slovensko društvo Planika pridilo v beneški palači v Naborjetu

etnografsko razstavo na temo Noša in oblačilna kultura v Ziljski dolini: prikazan je razvoj oblačilne kulture Slovencev od Potoč do Brnce od konca 18. stoletja dalje. Razstavljene so starejše in mlajše noše, pričeske, nakit, otroške obleke, v glavnem rekonstruirane na podlagi ustnega izročila. Razstavo je predstavila Milka Kriegel, medtem ko je Marija Markovič spregovorila o knjigi Zilja.

V soboto, 1. oktobra, so v Prosnidu slovesno odprli cerkev, ki jo je hudo poškodoval potres leta 1976. Verniki so praznovali s tradicionalnim poljubljanjem križev, ko so se srečali z ljudmi s križi iz sosednjih krajev. Vzdušje je bilo sicer slovesno, toda spomin je segal nazaj v čase, ko je bilo v vasi še dosti ljudi in predvsem mladih, ki so bili prisiljeni zapustiti svoj dom in se izseliti. To se ponavlja v osamljenih vaseh; gre za problem, ki mu ni lahko najti rešitve. Ali lahko predstavlja obnovljena cerkev v Prodnisu novo upanje za bodočnost te vasi? Zgradba je simbol skupnosti, v kateri se ljudje srečujejo in se trudijo za uresničitev skupnih prizadevanj. Krajani se nikdar niso vdali pasivnosti in apatiji, ki pa je zajela tiste, ki so bili zadolženi od državnih institucij, da rešijo ta problem. Treba je zasnovati močno in prepričljivo strategijo za mlade, ki so primorani zapustiti rojstno vas. Na dan je treba s pobudami in načrti, nikakor pa ne z mlačno in brezbržno malodušnostjo ter z imobilizmom. Erika Jazbar

Tudi v zamejstvu športni prvak

Pogovor s plavalcem Silvanom Kravosom

Premalokrat se zavedamo, da imamo v svoji sredi vrhunske športnike, ki so dosegli imenitne rezultate na državni ravni, a jih ne poznamo. Malo zato, ker se ukvarjajo s športnimi panogami, ki v javnih medijih ne najdejo prostora, ki bi ga zaslužile, malo pa tudi zato, ker se zanje enostavno ne zmenimo.

Eden takih športnikov na Goriškem je Silvano Kravos, ki se že vrsto let uspešno ukvarja s plavanjem in je dosegel že več imenitnih rezultatov, čeprav se o njem ve prav malo. Poklical sem ga po telefonu in se zmenil z njim za intervju. Želel sem predvsem, da mi pove, zakaj se pri nas tako malo ve in govori o plavanju. Na uredništvo je prišel naslednji dan. Je visoke postave; že na prvi pogled je jasno, da goji plavanje, saj je izredno lepo telesno razvit. Med pogovorom je prišla do izraza tudi njegova preprostost.

Takoj na začetku mi je povedal, da študira na slovenski šoli Žiga Zois; brez kakega kompleksa je priznal, da je v petem letniku, čeprav bi že moral opraviti zrelostni izpit. Bil je težko usklajevati obenem študij in plavanje; pa tudi šolniki niso kazali posebnega razumevanja, da bi mu pri tem pomagali.

»Začel sem čisto slučajno s prijatelji. Plavali smo najprej zaradi veselja, kaj kmalu pa je moj dobri trener opazil, da sem za plavanje posebno nadarjen in tako sem začel redno trenirati. V plavanju to pomeni garanje in spet garanje, saj mora človek plavati vsaj štiri ure na dan, če hoče upati v dobre rezultate. Ob

tem pa ne smem pozabiti dobrih treningov na suhem, ki so prav tako pomembni za uspehe v bazenu.« Ko ga vprašam, kje trenira, se nasmehne in pove, da še vedno trenira v Gorici, kjer ni najboljših pogojev za športnike, ki stremijo za doseg visokih rezultatov. Klub Gorizia Nuoto namreč ni tako močan, kot so drugi plavalni klubi v deželi in po Italiji. Silvano pravi, da mu je morda malo žal, ker ni prej odšel iz Gorice; tako bi morda dosegel še boljše rezultate. Od leta 1985 se skoraj redno pojavlja na drugem mestu državnega prvenstva v prsnem slogu.

Ko ga vprašam, kako to, da se še nikdar ni uvrstil na prvo mesto, iskreno pove, da mu je šlo pogosto slabo tudi zaradi poškodb. Sedaj se je odločil — morda malo pozno — za veliki met. Naslednje leto bo pristopil k orožnikom, kjer bo imel drugačne delovne razmere. Nalašč sem napisal »delovne razmere«, saj 16 kilometrov plavanja in resen suhi trening res nista od muh.

SSO o manjšini

Prejeli smo s prošnjo za objavo

V sredo, 5. oktobra, je bila v Gorici seja izvršnega odbora Sveta slovenskih organizacij. Vladni finančni zakon ne vsebuje postavke za kulturno delovanje slovenske narodne skupnosti v Italiji. Zato SSO odločno protestira proti takemu ravnanju rimske vlade, ki je enostavno »pozabila« na potrebe slovenske manjšine. Svet slovenskih organizacij bo zato takoj nastopil na vseh odgovornih mestih za odpravo tega krivičnega ukrepa.

Na seji se je nato govorilo o vprašanju Narodnega sveta, za katerega so spet v teku nova srečanja. SSO poudarja zlasti nekatera področja, na katerih naj bi novi organ, izvoljen po določenih kriterijih, deloval. To so zlasti kultura, informacija, šolstvo, šport, na katerih bi morali iskati novih in močnejših prijemov za seznanjanje tudi širše vsedržavne javnosti o naših problemih in potrebah.

V petek, 7. oktobra, se je izvršni odbor Sveta slovenskih organizacij sestel na svojem goriškem sedežu z državnim sekretarjem za Slovence po svetu dr. Petrom Venceljem in svetovalcem vlade Rudijem Merljakom. Za SSO so se sestanka udeležili Marija Ferletič, Damjan Paulin, Marij Maver, Franka Žgavec, Humert Mamolo in Andrej Bratuž. Predsednica SSO je najprej izrazila zadovoljstvo nad obiskom in orisala glavna vprašanja, ki zadevajo Slovence v Italiji. Glede zadeve skupnega zastopanja je posebej poudarila potrebo po iskrenem sodelovanju med manjšino in matico. Prav zato tudi SSO ne odobrava zadržanja tistih predstavnikov slovenske leveice, ki so v znak protesta zapustili srečanje v Sezani, in izraža solidarnost s slovenskim državnim sekretarjem.

Med drugim je dr. Vencelj poudaril, da bi brez narodne enotnosti med vsemi Slovenci težko prišli do pravega uspeha tudi pri osrednjih državnih oblasteh. Državni sekretar je tudi podčrtal, da mora manjšinska zaščita temeljiti na vseh evropskih dokumentih o zadevah, ki so jih že sprejele ali bodo še o njih razpravljale evropske ustanove (v kratkem Evropski svet v Strasburgu). Pomemben je bil tudi poudarek, da

Vprašam, kako zdrži te naporne muke. Silvano mi odvrne: »Lahko rečem, da vzdržiš tako garanje samo z močjo, ki jo dajo doseženi rezultati. Poleg tega pomaga tudi trener. Treba je imeti jekleno voljo, brez katere ni moč doseči dobrih rezultatov. Letos bom sicer plaval malo manj, ker moram končati šolo. Pa vendar upam v uspehe, ki ne smejo zaostati; preveč sem namreč že vložil v plavanje, da bi sedaj vse skupaj pustil ob strani. Sicer je res, da mi je že skorajda usojeno, da ne bom nikdar prvi, saj sem na državnem prvenstvu večkrat prišel drugi samo za eno desetinko sekunde; sem pa vseeno prepričan, da bom enkrat le prvi!«

Ko sem imel pred seboj fanta, polnega energije in volje ter obenem preprostega in skromnega, nisem mogel ne izreči: »Jaz pa verjamem, da je zapisano, da boš enkrat prvi!« Nasmehnil se je in rekel: »Jaz tudi; vsaj upam.«

Ob dejstvu, da je na Goriškem edini slovenski plavalec, ki je dosegel zavidljive uspehe, mu to lahko iskreno zaželimo. Jurij Paljč

ostaja za Slovenijo osnova pogajanj z Italijo osimski sporazum, v katerem je predvidena maksimalna zaščita. Zato tudi Rim ne more imeti vprašanja slovenske manjšine izključno za notranji problem.

Svet slovenskih organizacij je na svoji seji še izrazil odločen protest, ker ni bil povabljen na zadnje srečanje s parlamentarno komisijo za zunanje zadeve republike Slovenije. Tako ravnanje prav gotovo ne sodi v objektivno upoštevanje vseh manjšinskih komponent in se v bodoče ne sme več ponoviti.

SDGZ o Kmečki banki

Predsedstvo Slovenskega deželnega gospodarskega združenja z veliko zavzetostjo spremlja razvoj dogodkov v zvezi z uvedbo komisarske uprave pri Kmečki banki in Gorici. Po začetnem presenečenju se čedalje bolj dozdeva, da ne gre zgolj za tehnični ukrep kontrolnega organa, temveč za načrtni poskus ošibitve manjšinskih gospodarskih in kulturnih struktur.

Ni mogoče namreč mimo dejstva, da je bil tako drastičen ukrep sprejet dobra dva meseca po končani kontroli. Ukrep je bil sprejet brez nobenega predhodnega poziva upraviteljem, naj pojasnijo posamezne postavke in predlagajo morebitne rešitve.

SDGZ smatra, da je treba zato piskati vse možne poti, da pride čimprej do preklica komisarske uprave in do uvedbe normalnega poslovanja. Zato pozdravlja sklep članov, to je pravnih lastnikov Kmečke banke, da storijo potrebne korake za zaščito lastnih interesov.

SDGZ pričakuje, da pri upravljanju banke ne bo prišlo do prenehanja ukrepov, in vabi komisarja, da temeljito preučita poseben kontekst, v katerem deluje bančni zavod in ki je pri mednarodnem poslovanju bistveno drugačen kot v notranjosti države.

SDGZ poziva varčevalce in kliente Kmečke banke Gorica, da še nadalje izkazujejo zaupanje svojemu zavodu. Vsak preplah, dviganje vlog in premeščanje računov so popolnoma neosnovani. Likvidnost banke sploh ni v dvomu in varčevalci so vsestransko zaščiteni.

SDGZ bo pri pristojnih oblasteh storilo, kar je potrebno, da se ukrep čimprej preklicuje in banko vrne pravi lastnikom.

Izjava Slavističnega društva Slovenije

Slovenski slavisti, zborni na letnem zborovanju v Krškem (od 6. do 8.10.1994), izražamo zaskrbljenost spričo najnovejšega poslabšanja položaja slovenske narodne skupnosti v Italiji. Zaskrbljujoče je stališče italijanske politike, da je problem slovenske manjšine v Italiji rešen, ob tem pa se zmanjšujejo celo že uveljavljene pravice manjšine.

Protestiramo proti črtanju vseh sredstev za slovensko kulturo, kakor ga je vlada republike Italije opravila v predlogu finančnega zakona za leto 1995. Zaradi tega ukrepa, ki je le eden od ukrepov proti slovenski manjšini, bo v prihodnjem letu slovenskim kulturnim ustanovam, društvom in združenjem v Italiji onemogočeno vsako delovanje, s tem pa bo ogrožen sam obstoj narodne skupnosti.

Ta ukrep oživlja spomin na vse ti-

Toži se jim po starem

Ko je dne 8. septembra 1943 ob 8. uri zvečer radio raznesel v svet novice, da je Italija sklenila premirje z zavezniki in se ločila od nacistične Nemčije, so od vsepovsod prihajali iz gozdov partizani. Tako je bilo tisti večer in naslednje dni tudi v Opatjem selu na Krasu. Dekleta so se zbirala in pela: »Slovenija, sovjetska bodeš ti!« S tem geslom so partizani oz. Komunistična partija prišli na dan s svojimi resničnimi nameni: Boj zopet okupatorja, toda ne za Jugoslavijo, ne za svobodno Slovenijo, temveč za sovjetsko Slovenijo. Tako je šlo naprej do konca vojne, ko je partija zmagala na celi črti in uresničila svoj končni in glavni cilj: preobrazbo družbe po zgledu stalinistične Sovjetske zveze. Cilj in namen slovenske partije ni bila nikoli demokratična Slovenija.

Ali je sedaj drugače? Imamo sicer svobodno, demokratično in neodvisno Republiko Slovenijo od leta 1991. Toda ali se je miselnost starih komunistov in borcev v bistvu kaj spremenila? Ali res pomagajo graditi demokratično Slovenijo? Človek o tem lahko podvomi. Obhajajo spominske dneve na bitke zoper okupatorja, zoper fašizem. Vsi antikomunisti pa so jim bili in so še le »izdajalci«. Toda ali je resnično demokratično zavedni Slovenec mogel pristati na njih geslo »Slovenija, sovjetska bodeš ti?« Pa na njih partijsko diktaturo, ki ji sedaj olepševalno pravijo »enoumje?« Ker na kaj takega premnogi niso mogli pristati, so jih pitali z »izdajalci« in jih kot take gnali v ječe ali na prisilno delo. Jasno, niso bili za sovjetsko Slovenijo, niso bili za partijsko diktaturo. Želeli so si svobodno Slovensko Republiko. Danes jo imajo.

Toda ali se te republike veselijo tudi nekdanji partijci in borci OF? Mnogi ne, posebno v zamejstvu ne. Toži se jim po starih časih. Zato praznujejo dan borca, ne pa dneva slovenske državnosti. Smo še daleč od splošne slovenske zavesti, da imamo svojo državo in Republiko Slovenijo. Na žalost zavesti ni niti pri mladih rodovih.

K. Humar

Jeziki so šifre, ki se v njih ne spreminjajo črke v črke, temveč besede v besede, tako da se neznan jezik da razvozlati.

Blaise Pascal

ste znane ukrepe iz fašističnega obdobja novodobne Italije, katerih cilj je bila smrt slovenske narodne skupnosti. Ogorčeni smo, da vlada republike Italije s tem dejanjem še danes odkrito razkazuje svojo politiko etničnega čiščenja v posmeh vsem evropskim deklaracijam o varovanju manjšin.

Slovenski slavisti zato pozivamo vlado in zunanje ministrstvo republike Slovenije, da v skladu s svojimi pristojnostmi posredujeja pri italijanskih oblasteh, da se slovenski kulturi v Italiji tudi za naprej zagotovi potrebna raven podpore, kakor je bila v preteklosti v mednarodnih obvezah.

Evropsko načelo varovanja manjšin priznava manjšinam za preživetje in razvoj posebne pravice, ravnanje republike Italije pa je nov korak načrtovane asimilacije, kar je v nasprotju s državnimi interesi republike Slovenije in z interesi slovenskega naroda.

6. Koroški kulturni dnevi A. Stres: Človek in njegov Bog

Posnetek z otvoritve razstave (foto Studio Reportage)

Malokrat se zgodi, da se lahko organizatorji likovne galerije na Travniku pohvalijo s tako velikim obiskom ob vstopu v novo sezono. Že res, da sta tokratna likovna umetnika v Katoliški knjigarni dva Korošca, umetnika, ki sta prišla razstavljati v naše kraje v okviru 6. Koroških kulturnih dnevov na Primorskem. Pa vendar si upamo zapisati, da že dolgo ni bilo toliko ljudi in pomembnih osebnosti na Travniku, kot jih je bilo v petek zvečer.

Kljub temu pa bi rad zapisal, da najbrž niso niti tako pomembne osebnosti, ki so se zbrale na predstaviti slikarske razstave umetnice Zorke Loiskandl in slikarja Valentina Omana, ki bosta štirinajst dni na ogled v galeriji Katoliške knjigarne. Pomembno je dejstvo, da smo se v galeriji na Travniku zbrali Slovenci v teh težkih časih in to Slovenci, ki živimo v Srednji Evropi. Koroške Slovence je najlepše predstavila glasba, ki sta jo prinesla koroška umetnika Kristian Filipič in Janja Kassl; o umetnikih z Avstrijskega je spregovoril koroški Slovenec Janko Zerzer, medtem ko je dr. Damjan Paulin predstavil s kratkimi besedami goriške organizatorje.

Izredno veliko ljudi in še posebej časnikarjev je najbolj presenetil slovenski zunanji minister Lojze Peterle, ki je prišel v Gorico na osebni obisk, a se vseeno ni odrekel intervjujem s časnikarji. V kratkem priložnostnem nagovoru si je gospod Peterle zaželel, da bi se plemenitost umetnosti in njena sporočilnost kdaj preselili tudi v svet slovenske politike na obeh straneh meje.

Da je bilo v Katoliški knjigarni zares praznično in kar se da svečano, priča tudi dejstvo, da sta bila med obiskovalci galerije tudi slovenski državni sekretar za Slovence po svetu dr. Peter Vencelj in vladni svetnik Rudi Merljak, oba velika prijatelja primorskih Slovencev. Na otvoritvi lepe razstave koroških likovnikov je bil prisoten tudi prof. Tomaž Pavšič, ki opravlja funkcijo vicekonzula slovenske države v Trstu.

Vsi ti ljudje, ki so se prijateljsko udeležili imenitne razstave v Katoliški knjigarni, so s svojo navzočnostjo pričali, da je slovenska država še kako zainteresirana za usodo Slovencev v zamejstvu, tako na Koroškem kot v Italiji. Lepo je bilo tudi zato, ker se je videlo, da so ti visoki predstavniki političnega življenja iz Slovenije obenem tudi veliki prijatelji slovenskih ljudi v zamejstvu.

6. Koroški kulturni dnevi na Primorskem tako spet postajajo pomembno srečanje med ljudmi, ki nam govorijo o tem, kako smo si Slovenci vendar blizu, čeprav živimo

v različnih družbenih okvirih in državah. Dejstvo, da so se v Gorici v Katoliški knjigarni na otvoritvi dveh lepih likovnih razstav srečali najvišji kulturni in politični predstavniki iz Slovenije, Koroške in Furlanije - Julijske krajine, nam priča o tem, da je kljub razprtijam med Slovenci še vedno toliko narodnega ponosa in zavesti, da se zavedamo, kje so meje neumnih sporekanj in kje meje skupnega sodelovanja.

Občinstvo med predstavitvijo gledališke predstave DREVO NAD PREDPADOM, ki je potekala v nedeljo v štandreskem župnijskem domu v okviru Koroških kulturnih dnevov (foto SR).

Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice in Krščanska kulturna zveza iz Celovca sta nam s 6. Koroškimi kulturnimi dnevi dali vrsto imenitnih kulturnih dogodkov, ki nas res sicer lahko kulturno oplajajo, lahko pa nam dajo tudi plemenito in globlje razmisli o tem, kaj je slovenska kultura in kaj slovenska edinstvo-enotnost.

Jurij Paljk

Planinarjenje v Furlaniji-Julijski krajini

Urad za načrtovanje pri deželni upravi je pred nekaj leti naročil posebno raziskavo o stanju gorskih koč, bivakov in zavetišč ter planinskih poti v naši deželi. Študija je služila deželni upravi za morebitne posege na visokogorskem območju v okviru operativnega programa Interreg Italija-Avstrija, za katerega je predviden finančni prispevek Evropske gospodarske skupnosti.

Študijska raziskava, ki je bila poverjena strokovnjaku dr. Fabriziu Romanelliju, pa je prerasla notranje okvire deželne birokracije. Zbrano gradivo je bilo tolikšno in tako kakovostno, da je deželna uprava izdala poljudno publikacijo, namenjeno ljubiteljem gora in narave. Tako je nastala obsežna, nad 430 strani obsegajoča knjiga velikega formata na zelo kvalitetnem papirju z izredno lepimi in številnimi barvnimi posnetki. Še več: deželna uprava je izdala knjigo posebej v italijanščini, nemščini in slovenščini. Slovenski naslov knjige je Planinarjenje v Furlaniji-Julijski krajini, prevedli pa sta jo Fedra Paclich in Marinka Počkaj.

V knjigi so opisane 103 postojanke: koč, bivaki, zavetišča, sirarnice in planšarije v naši deželi. Za vsako izmed njih je po enotnem vzorcu navedenih polno zemljepisnih in planinskih podatkov: od geografskega položaja do nadmorske višine, od splošnega krajinskega opisa območja, na katerem je obravnavana postojanka, do dostopa in steze, ki vodi do nje. Nato so opisane zmožljivost, opremljenost in število obiskov v vsaki postojanki pa še ture in izleti v bližini. Za vsako opisano gorsko točko je celostranska skica z označeno stezo ter stran z barvnimi fotografijami.

Publikacija je tako lepa, da jo je skoraj težko opisati: treba jo je vzeti v roke in si jo ogledati. Ljubiteljem gora bo koristen pripomoček za njihove ture in izlete. Škoda le, da so tiskarske napake in nekaj jezikovnih spodrseljajev. Knjiga je na voljo društvom, organizacijam in šolam, ki zanjo pismeno zaprosijo. (mab)

Celjska Mohorjeva družba v zadnjem času izdaja zares imenitne knjige, gotovo pa je njena zbirka Nova serija izjemnega pomena za slovenske krščanske izobražence in za ljudi, ki bi radi poglobili svoje znanje o krščanstvu. V tej zbirki namreč izdajajo filozofske knjige krščanskih mislecev, med katerimi imajo posebno mesto Slovenci. Sedaj so pri celjski Mohorjevi natisnili izjemno knjigo znanega slovenskega misleca, krščanskega filozofa in duhovnika Antona Stresa; ta nosi naslov Človek in njegov Bog. Profesorja Antona Stresa, ki je sicer tudi zelo poznan kot dober divulgator krščanske misli na straneh katoliškega tednika Družine, najbrž bralcem ni potrebno posebej predstavljati, saj gre za enega najbolj prodornih slovenskih filozofov našega časa. Stres se je rodil leta 1942 v župniji Rogatec in je postal lazarist, študiral je v Ljubljani in v Parizu, v obeh mestih je tudi doktoriral, iz teologije na ljubljanski univerzi, iz filozofije pa v Parizu. Ta uvod je bil potreben, da lahko kaj napišemo o njegovi izredni knjigi, ki je debela kar 456 strani. Knjiga Človek in njegov Bog ima podnaslov Filozofska teologija in menim, da ji bolj posrečenega podnaslova niso mogli dati. Knjigo je pisec razdelil na pet velikih sklopov: Naravna teologija ali filozofski nauk o Bogu, Religija v svoji vlogi in značilnostih, Bog v okviru metafizike, Transcendentalistična naravna teologija in Naša podoba neupodobljivega Boga.

Knjigo Človek in njegov Bog zaključuje Sklep, v katerem je avtor zbral bibliografijo, bogato imensko in stvarno kazalo. Stresovo filozofsko pisanje je zelo prijetno. S tem mislim predvsem na njegov lepi slovenski jezik, ki ne utruja bralca. Zelo iskreno lahko rečem, da Stres ne »zateži« s praznim filozofiranjem, kakršnega smo sicer vajeni srečevati v marsikateri filozofski publikaciji. Knjiga bo zelo dober priručnik vsem tistim ljudem, ki bi radi spoznali krščansko filozofijo in nekaj več izvedeli tako o teologiji kot o filozofiji. Pisec je imenitno opremil knjigo tudi z raznimi pojasnili, kar jo dela samo še zanimivejšo in pa predvsem

strokovno izredno dobro napisano.

Naj za konec še zapišem, da se knjiga bere zelo dobro in z lahkoto; vidi se, da se je Stres potrudil in jo napisal za vse tiste, ki bi radi poglobili svoje filozofsko in teološko znanje. Priporočam jo dijakom in študentom, ki imajo za seboj vsaj nekaj osnovnega filozofskega znanja. Bral pa jo bo z zanimanjem tudi vsak

Jurij Paljk

Glasbeni utrinki med Slovenci v Parizu

V Parizu živi in deluje več slovenskih vrhunskih glasbenikov (npr. Vinko Globokar, Božidar Kantušer, Ivan Matičič), med katere moramo nedvomno prišteti tudi flavtistiko Lilijano Novak. V znameniti pariški cerkvi Saint-Germain des Prés je v torek, 20. septembra, koncertirala z godalnim triom Wiederker. Izkupiček koncerta so organizatorji namenili vojnim sirotam iz bivše Jugoslavije. Novakova, ki je diplomirala na Akademiji za glasbo v Ljubljani, se je izpopolnjevala v Parizu pri Renéju Le Royu in Rogeru Bourdinu. Veliko nastopa po svetu, v Parizu pa je že koncertirala v prestižnih dvoranah, kot so npr. Gaveau, Pleyel, redno snema za francoske, belgijske, španske in grške radijske in televizijske postaje ter je pogosto član žirije na raznih mednarodnih glasbenih tekmovanjih. Na torkovem koncertu je čudovito odigrala Mozartove Kvartete v A-duru, C-duru in D-duru. Program je obsegal še Beethovnov Trio Serepada št. 5, Op. 3. Koncerta se je udeležil tudi veleposlanik republike Slovenije v Parizu dr. Andrej Capuder.

Društvo Slovencev v Parizu je letošnjo kulturno sezono začelo s koncertom opernih arij. V avditoriju glasbene šole v Châtillonu so 24. septembra nastopili trije mladi solisti: mezzosopranistka Mojca Vedernjak, pianist Tomaž Petrač (oba iz Maribora) in sopranistka Jacqueline Sarah Forster iz Avstralije, sicer pa italijanskega rodu. Že nekaj časa nadaljujejo glasbene študije v Baslu in občasno nastopajo tudi skupaj. Vedernjakova je diplomirala na Akademiji za glasbo v Ljubljani pri znani operni pevki in pedagoginji Evi Novšak, trenutno pa se izpopolnjuje pri Kurtu Widmerju in Alfredu Burgstallerju. Nastopala je že v Sloveniji, Avstriji, Italiji, Švici in Franciji (npr. na festivalih Opus 93 in Opus 94, kjer je doživela laskave kritike). Tomaž Petrač je diplomiral pri svetovno znani pianistki Dubrovki Tomšič, študij klavirja pa nadaljuje pri Rudolfu Buchbinderju. Nastopal je že doma in v tujini, večkrat z bratom čelistom Andrejem. Sopranistka Forsterjeva se je glasbeno izobraževala v Adelaidi, sedaj pa se izpopolnjuje pri Kurtu Widmerju. Na koncertu, ki ga je pripravilo Društvo Slovencev v Parizu, so mladi umetniki predstavili zahteven program, ki so ga izvedli z izrazitim smislom za operno igranje in z veliko interpretacijsko močjo. V spored so vpletli arije iz Mozartovih, Gounodovih, Massenetovih, Donizettijevih in Rossinijevih oper.

V začetku oktobra se je v Parizu mudil tudi APZ A.M. Slomšek iz Maribora. Mladi pevci so v francoski prestolnici in okolici imeli več nastopov: peli so v nekem domu za ostarele; v kapeli sv. Frančiška v Parizu so s črnskimi duhovnimi pesmimi, z

izobraženec, da o duhovnikih niti ne govorimo. Stresova knjiga Človek in njegov Bog je sveža zato, ker nam prinaša domala vse védenje in filozofska vprašanja, ki se tičejo Boga. Še enkrat povejmo, da jo odlikuje tudi izbrana slovenska beseda, kar je na področju filozofije prava redkost. To knjigo bi moral imeti na knjižni polici vsak krščanski izobraženec!

deli iz svetovne polifonske glasbene zakladnice in s slovenskimi melodijami dvakrat popestrili sv. mašo. V nedeljo, 2. oktobra, pa so peli pri slovenski maši v cerkvi sv. Terezije ob Slovenskem domu, po maši pa so številnim prisotnim poklonili še venček najlepših slovenskih narodnih pesmi. Mlade pevce in dirigentko Natalijo Kustec so pariški Slovenci nagradili s toplim aplavzom in tako dokazali, kako življenjsko pomembni so taki kulturni stiki za Slovence po svetu.

v.č.

Pastirček

Izšla je nova številka Pastirčka. Kot je vsem znano, Pastirčka urejuje duhovnik Marjan Markežič, ki tudi ureja vlični reviji za najmlajše Pastirčkovo pošto. V njej tokrat pozdravlja malčke, jim zaželi veliko sreče v novem šolskem letu in obenem pove, da je tokratni Pastirček tiskan »na naravi prijaznem recikliranem papirju«. Revija za naše otroke je zelo lepo urejena, vidi pa se, da zanjo ni veliko denarja, ker bi sicer g. Marjan gotovo poskrbel za več barvnih strani. Tudi tokrat je Pastirček zanimiv, v njem objavljajo pesmice, zapise, igre, uganke in še kaj. Vojan Tihomir Arhar, Danila Komjanc, o svetopisemskih očakah piše Olga Tavčar, Berta Golob prispeva zapis o kamnu, ki pripoveduje, Janez Povše piše o tem, kako bi bilo, ko bi se želje izpolnile, Zora Saksida začinja svojo zgodbo o mladem detektivu, avtorica tudi prispeva članek Modri zajček, prav tako Povše zapis Kdo sem, kakšna sem? Seveda je v reviji še veliko drugih prispevkov, med katerimi bi še posebej omenili čudoviti zapis o grlicah izpod peresa Danila Čotarja, pa še lepo predstavitev danes že legendarne dobre žene in pisateljice, ki se najbolj posveča otrokom, Berte Golob, ki jo je pripravila prof. Barbara Rustja. Zelo lepo je tudi dejstvo, da urednik Marjan Markežič posveča veliko pozornost našim koreninam; tokrat M. Perat piše o gradu Lože pri Vipavi. Pastirček začinja svojo pot v novo šolsko leto vedro, optimistično in s krščanskim etosom. S tem pa priča tudi o svoji vlogi revije, ki mora poleg tega, da je razvedrilo, tudi vzgajati.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - PETDESETA SEZONA - SEZONA JUBILEJEV, ABONMA: Drago Jančar: HALŠTAT, igra; Vinko Moderndorfer: TRANSVESTITSKA SVATBA, komedija; Marc Camoletti: PRIDI GOLA NA VEČERJO, komedija; Josip Jurčič: DESETI BRAT, dramatisacija; Peter Handke: ČAS, KO NISMO VEDELI NIČESAR DRUG O DRUGEM, igra brez besed; Sergej Verč: SAMOMOR KITO, kriminalka; William Shakespeare: HAMLET, tragedija.

Vpisovanje novih abonentov vsak dan od 10. do 13. in od 16. do 18. ure. Ob sobotah od 10. do 12. ure v uradu Kulturnega doma v Gorici (ul. Brass 20 - Tel. 33288).

Goriška občinska uprava: vedno bolj proti desni

Nova uprava z županom Valentijem kaže vedno bolj, da nima pravih idej in programa; odločnost zna pokazati le tedaj, ko gre za avtoritarne posege v škodo opozicije. Tako je ob glasovanjih za razne komisije izvolila samo svoje ljudi, razen v primerih, ko zakon izrecno naroča, da mora biti zastopana tudi opozicija. Od Slovencev je prišel Špacapan (SSk) v komisijo za dodelitev ljudskih stanovanj in v komisijo za volilne liste kot namestnik; Komel (Progresisti) pa bo prisoten v komisiji za volilne liste kot efektivni član. V komisijo za trgovska vprašanja je bil izvoljen kot eden od dveh predstavnikov združenja trgovcev Beni Kosič; uprava ga sicer ni uvrstila med kandidate, vendar je bil na zahtevo predstavnika SSK tudi on vpisan in občinski svet ga je izvolil (tudi z nekaterimi glasovi večine).

Župan si v tem času prizadeva zlasti za to, da bi bila v Gorici zgrajena šola za finančne stražnike; problem ostaja lokacija šole, zlasti pa finansiranje zgradbe: župan je dobil nadaljnja potrdila, da gre za denar, ki ga je vlada namenila Gorici za razvoj po osimskem sporazumu; ker pa gre za delo, ki spada v področje ministrstva za obrambo, opozicija zahteva, naj to dobi drugje finančna sredstva, tako da bo »osimski« denar res služil za razvojne namene mesta. Obstaja upravičen strah, da gre do stvari vsekakor naprej in da bo na žalost prišlo do zgradbe na letališču, ker so projektanti uspeli dati objektu oznako vojaške tajne strukture. Ob vsej zagnanosti za to zgradbo uprava kaže zaskrbljujoče pomanjkanje idej in iniciative za

druge pomembne zadeve, kot so goriška univerza, vprašanja carinske uprave, zapiranje oddelkov v bolnišnici ipd. Splošni vtis je pač ta, da gibanje Naprej Italija kljub večini svetovalcev nima jasnega programa in niti pravih ljudi na odgovornih mestih; seveda pa ima drugi partner koalicijske MSI-AN zelo jasne ideje in načrte; prav zato prihaja vedno bolj do veljave desnica s svojim avtoritarnim nastopom, ki bi najraje celo preprečil vsako debato v občinskem svetu. To dejstvo se najbolje kaže v zadevi misovskega odbornika Pesca, ki ga je moral župan potrditi kljub temu, da je bil kaznovan na svojem delovnem mestu na občini v Trziču zaradi preveč številnih odsotnosti. Prav tako župan ne more ali ne zna prikazati specifičnosti zahtev goriškega mesta v pogajanjih med Slovenijo in Italijo. Vsi vemo, da bodo ostri odnosi med državama še bolj ohromili goriško ekonomijo, vendar se župan o tem ne izreče.

Na dan je prišla tudi zadeva upepeljevanja velike količine posebnih odpadkov iz raznih italijanskih bolnišnic; pod komisarsko upravo je prišlo do tega, da so v sovodenjskem upepeljevalniku uničili v enem letu preko 500 ton posebnih odpadkov; letos se je količina znižala zaradi previsoke cene, ki jo zahteva goriška občina, vendar gre še vedno za več kot 100 ton v prvem polletju; zanimivo je tudi to, da ne gre za odpadke goriških bolnišnic. Svetovalec SSK je zahteval, naj občina izvaja stalne meritve onesnaženosti in naj redno poroča občinskemu svetu o teh.

B.Š.

Šolski sindikat o aktualnih vprašanjih

Odbor Sindikata slovenske šole - tajništvo Gorica je na svoji zadnji redni seji sklenil, da se v petek, 14. oktobra, pridruži splošni stavki. Že pred dnevi so jo oklicali vsedrjavni sindikati (CGL, CILS, UIL); naperjena je proti predloženemu osnutku vladnega finančnega zakona. Stavka za učno in neučno osebje bo celodnevna. Sindikat se je tako odločil na željo večine članov, pa tudi odborniki so bili soglasni glede tega, naj v takem trenutku tudi šolniki dokažejo, da se ne strinjajo z vladnimi ukrepi.

Na seji se je razpravljalo, kako so se ugodno rešile razne zagate na šolskem področju. Končno je bilo imenovanih sedemnajst učiteljev (razpoložljivih mest je bilo 21), ki so po rednem natečaju stopili v stalež na raznih tržaških osnovnih šolah (osem od teh je z Goriškega). Tudi zadeva krčenja organikov na goriških slovenskih osnovnih šolah od 56 na 46 se je uredila in šlo naj bi samo za tehnično napako. Toda koliko energij je šlo v zadeve, ki naj bi bile same po sebi umevne, koliko telefonskih klicev, koliko poti v Rim raznih šolskih in političnih predstavnikov! Po neuradnih poteh so odborniki sicer izvedeli, da so popravljeni organiki iz Rima prvič ločeni za slovenske šole. To daje upati, da se vsaj z organiki podobni lapsusi ne bodo več ponavljali.

Z letošnjim šolskim letom se je upokojilo dosti šolnikov, tako da je

bodisi na Tržaškem kot na Goriškem več prostih stolic, na katerih trenutno poučujejo suplenti. Prostih mest je 15 na višjih šolah v Trstu, 10 pa na Goriškem, in sicer 2 stolici za matematiko, 1 za informatiko, 2 za grščino, 1 za slovenščino, 1 za risanje in 3 za angleščino. Odbor bo v naslednjih tednih skušal doseči, da se razpišejo natečaji za prosta mesta. Dve prosti mesti sta tudi na osnovnih šolah in zdi se, da bo za omenjeni mesti v kratkem razpisan natečaj; to spada v pristojnost goriškega šolskega skrbnika.

Dalje so odborniki razpravljali še o ukinitvi redne vožnje avtobusnega podjetja APT, ki prevažajo dijake z Laškega, o stavki dijakov zavoda Žiga Zois za doseg pomožnega tehnika, o osamosvojitvi slovenske sekcije ITI, o nesprejemljivosti, da se na slovenske šole nameščajo ljudje, ki nimajo ustreznega študijskega naslova oz. izpita o dobrem znanju slovenskega jezika.

Pojavilo se je tudi vprašanje, kako naj bi bila slovenska šola bolje zastopana v nastajajočem Skupnem zastopstvu. Svetovalec iz Nove Gorice Danilo Štekar je seznanil odbor o odnosih med Slovenijo in Italijo predvsem glede šolstva. Ob zaključku se je odbor sklenil, da bo v petek, 25. novembra, sindikalna večerja, na kateri se bo Sindikat posloval od šolskega osebja, ki je s tem šolskim letom zapustilo redno šolsko delo.

IS

Alojz Rebula v Kulturnem domu

Pisatelj Alojz Rebula med predstavitvijo (foto SR)

Kulturni dom in Katoliška knjigar-
na sta v četrtek, 6. oktobra, pred-
stavila goriški publiki knjigo Alojza
Rebule, ki nosi naslov Kačja roža.
Knjigo je izdala založba Mihelač iz
Ljubljane ob pisateljevi sedemdeset-
letnici. Doslej so avtorja in knjigo
že predstavili v Ljubljani in v Trstu,
tokrat pa se je Gorica spet izkazala
kot mesto, ki je hvaležno prizorišče
vseh kulturnih predstavitev. V malo
dvorano Kulturnega doma je namreč
prišlo izredno veliko ljudi; bila je na-
bito polna, veliko ljudi je ostalo brez
sedeža. Ob prisotnosti pisatelja Aloj-
za Rebule je knjigo Kačja roža pred-

stavila urednica založbe Mihelač
Marjeta Novak-Kajzer. Z lepimi bes-
sedami je orisala v glavnih obrisih
Rebulov roman. Avtor sam pa se je
pomudil s številnimi udeleženci sre-
čanja v ubranem samogovoru-
pogovoru, v katerem je orisal like
ljudi iz svojega romana in težki čas,
ki ga delo opisuje. S svojim briljant-
nim slogom je občinstvo dobesedno
očaral, goriški Slovenci pa so še en-
krat dokazali, da se zanimajo za svo-
je korenine. Knjiga Kačja roža
namreč govori prav o trpljenju naš-
ih ljudi pod fašizmom v dvajsetih in
tridesetih letih.

-JP-

Občni zbor Prosvetnega društva Štandrež

Člani Prosvetnega društva Štan-
drež so se zbrali v četrtek, 6. okto-
bra, v župnijski dvorani Anton
Gregorčič na letnem občnem zboru.
Po poročilih tajnice Kristine Maru-
šič, blagajnika Lucijana Pavio, Mar-
tine Nanut za mladinski zbor,
Danjele Puia za mešani zbor, Boži-
darja Tabaja za dramski odsek in
predsednika Damjana Paulina so
občni zbor pozdravili predstavniki
domačih in nekaterih goriških kul-
turnih društev. Za Zvezo slovenske
katoliške prosvete je spregovorila dr.
Marilka Koršič, sledili so pozdravi
predstavnikov društev Oton Župan-
čič, Rupa - Peč, Jadro iz Ronk, Sa-
botin iz Štavra, zbora Mirko Filej,
goriške gledališke šole, predsednika
štandreške rajonske konzulte B. Ta-
baja in domačega župnika Karla
Bolčina.

Iz poročil je razvidno bogato vse-
stransko kulturno delovanje štandre-
škega društva, predvsem na
področju gledališke in zborovske de-
javnosti. Dramska skupina je v enem
letu naštudirala dve predstavi in ime-
la številne nastope po Goriški, Trža-
ški in Sloveniji. Največkrat so
odigrali komedijo Odlikovanje
Georgesa Feydeauja, ki jo je skupi-
na prvič uprizorila v slovenščini v
prevodu režiserja Emila Aberška.

Tudi najmlajši so se izkazali na
domačem odru z igro Darila za sv.
Miklavža, ki jo je pripravila Majda
Paulin.

Redne vaje in številni kvalitetni
nastopi označujejo tudi štandreški
mladinski in mešani zbor, za katera
skrbijo Kristina Marušič, Martina
Nanut, Silvan Zavadlav in Tacijana
Zavadlav.

Lansko jesen je društvo izdalo
knjigo Iz kmečkih korenin sem po-
gnal, ki je vzbudila veliko zaniman-
ja in odobravanja, saj predstavlja
dragocen prispevek vrednotenja
štandreških značilnosti, načina živ-
ljenja in delovanja.

Prosvetno društvo Štandrež je or-
ganiziralo še druge kulturne pobude

tudi v sodelovanju z ostalimi štan-
dreškimi društvi; naj omenimo več-
dnevni praznik špargljev in razna
družabna srečanja.

Na občnem zboru je prišla do iz-
raza potreba po dobro organizira-
nem kulturnem delovanju, ki edino
lahko ohrani slovensko značilnost
kraja in tudi širšega prostora.

Iz volitev je izšla sestava novega

Diplomski koncert Suzane Ferfolja

V sredo, 5. oktobra, je v dober-
dopskem župnijskem domu izvedla
svoj diplomski koncert mlada piani-
stka Suzana Ferfolja. Študij klavir-
ja je začela v vaški podružnici
goriške glasbene šole najprej pod
mentorstvom učiteljice Lojzke Peršič
in Vlaste Vodopivec; nadaljevala je
pri prof. Eleni Lipizer v mestni šoli
»Istituto di musica«. Svoje znanje
dopolnjuje na Slovenskem centru za
glasbeno vzgojo Emil Komel, in si-
cer pod vodstvom prof. Helene Ple-
sničar, ki je v zadnjih treh letih
privedla do diplome v kalvirju z iz-
rednimi rezultati kar pet mladih spo-
sobnih glasbenih duš. Diplomski
državni izpit bo Suzana opravila na
tržaškem konservatoriju G. Tartini
konec tega meseca.

V doberdopski župnijski dvorani
se je zbralo precej ljudi. Čeprav se
je zdelo mlada Suzana sprva malo
napeta, je publiki pripravila prijet-
no presenečenje. Dokazala je, da je
od svojega zadnjega nastopa do te-
ga znatno razvila sposobnost razu-
meti zelo različne glasbene stile in
avtorje ter jih doživeto podati na
oseben način. Izstopali so predvsem
nekateri trenutki, v katerih je prišla
do izraza njena ubrana narava; to še
najbolj v drugem delu Bachove par-
tite in v tretjem stavku Beethovneve
sonate. Nekaj genialnih prebliskov je
enaindvajsetletna pianistka pokazala
tudi v Chopinovih nočnih; kar
izstopalo pa je njeno odkrivanje ne-
klasične eksotične zvočnosti Debussy-
jevih preludijev: spregovorila nam je

Nadškofov obisk pri sv. Ivanu v Gorici

Dne 3. oktobra je nadškof Bom-
marco opravil drugi del kanonične
vizitacije v slovenski duhovniji v Go-
rici. Tako je začel tudi v štandreški
dekaniji svoje pastoralne obiske, ki
jih bo nadaljeval oktobra in novem-
bra po ostalih slovenskih župnijah.

V popoldanskih urah se je nadškof
zadržal v pogovoru z voditeljem pa-
storalnega središča g. Žbogarjem.
Pri večerni maši, ki jo je doživeto
spremljalo lepo število udeležencev,
je nadškof v kratkem nagovoru po-
jasnil pomen svojega obiska in vlo-
go župnijskega sveta v duhovniji. Po
maši se je zadržal v prijetnem razgo-
voru s številnimi člani župnijskega in
gospodarskega sveta ter se povoljno
izrazil o njihovem delovanju v du-
hovniji. Povzel je pregled stanja in
težav našega pastoralnega središča za
Slovence v Gorici.

G. nadškofu se zahvaljujemo, da
je pozorno prisluhnil našim zadevam
in dal pobudo za nadaljnje delova-
nje tega tako pomembnega sloven-
skega pastoralnega središča.

član župnijskega sveta

ACM GORICA vabi k maši za
krščansko edinstvo v ponedeljek, 17.
t.m., ob 16.30 v Zavod sv. Družine.
Člani in prijatelji lepo vabljeni.

odbora, v katerem so Dimitri Braj-
nik, Marko Brajnik, Marjan Bre-
ščak, Lucijan Kerpan, Joana
Marušič, Kristina Marušič, Jordan
Mučič, Martina Nanut, Lucijan Pa-
vio, Damjan Paulin, Danjela Puia,
Božidar Tabaj, Marko Tabaj, Silvan
Zavadlav in Tacijana Zavadlav. Nad-
zorni odbor sestavljajo Ivo Češcut,
Viktor Selva in Silvana Znidarčič,
razsodišče pa Dušan Brajnik, Anica
Pavio in Ivanka Zavadlav.

Duhovna obnova v Zavodu sv. Družine

V nedeljo, 9. oktobra, so se v Za-
vodu zbrale družbenice in številne
druge žene za vsakoletno duhovno
obnovo. Ponovno je bilo potrjeno,
kako koristna so taka srečanja naših
dobrih žena, saj marsikatera ima te-
daj edino možnost v letu, da pride v
družbo in se sreča s starimi prijate-
ljicami in znankami, poleg tega, da
sliši božjo besedo in vzpodbude za
nadaljnje življenje po veri. V nede-
ljo je božjo besedo sejali mladi p. Mi-
ha Kramli s Kapele. Hvala patru in
vodstvu Zavoda; hvala tudi Bogu za
primerno vreme.

DD

Izčrpen posvet o londonskem memorandumu

Tržaška občinska uprava je ob 40-letnici podpisa londonskega memoranduma in vrnitve Italije v Trst priredila dvodnevni posvet z naslovom Londonski memorandum: izvor in dediščina. Posvet je potekal v petek, 7., in v soboto, 8. t.m., v konferenčni dvorani tržaške Trgovinske zbornice. Za predavateljsko mizo je sedla vrsta uglednih strokovnjakov, zgodovinarjev, politikov in diplomatov, ki so z različnih zornih kotov osvetlili mnogo aspektov sporazuma, podpisanega v Londonu leta 1954. Nastopilo je tudi več pričevalcev tistega časa.

Otvoritev posveta je bila v petek zjutraj, ko je po pozdravnih in uvodnih besedah župana Illyja in prof. Giorgia Conettija s tržaške univerze sedel za mizo zgodovinar Piero Pastorelli, ki je v daljšem posegu opisal dogodke izpred 40 let, za njim pa je svoje spomine na tiste čase podal diplomat Fausto Bachetti. Zelo zanimiv je bil petkov popoldanski del, ko je bilo na vrsti predavanje tržaškega zgodovinarja Giampaola Valdevita, za njim pa so se zvrstili posegi zgodovinarjev in časnikarjev. Valdevit je dejal, da je londonski memorandum odprl tako Italiji kot Jugoslaviji možnost za poglobljene stike s svetom in tako tudi možnost širše zunanje politike, ni pa rešil njihovih medsebojnih odnosov, kar je škodovalo zlasti tržaškemu mestu, ki je vsa ta desetletja živelo v stanju nekakšne začasnosti; vse kaže, da to stanje še traja. Pomenljiv je bil tudi prispevek prof. Jožeta Pirjevca o tem, kako je doživljala podpis memoranduma slovenska narodnostna skupnost na Tržaškem, ki ji globoka notranja razcepljenost ni dopuščala organskega in usklajenega nastopa; to je italijanska stran s pridom izkoristila. Mnogi so se tudi vprašali, ali ima Italija do svoje vzhodne sosesčine sploh kako politiko, ki je vredna tega imena, saj so jo — vsaj do sedaj — dogodki na Balkanu redno prehiteli.

Sobotni jutranji del, ki je tudi sklenil dvodnevni posvet, je bil posvečen posredovanjem spominov in izkušenj iz tistega obdobja s strani italijanskih tržaških javnih in političnih delavcev od Diega de Castra in Sergia Romana pa do Manlia Cecovinija, Arduina Agnellija in Guida Botterija. Človeka nekoliko preseneča dejstvo, da je vladalo neko splošno vzdušje, ki je kazalo željo po odprtosti svetu, po tem, da Trst preseže zgodovinske, politične, narodnostne in miselne pregrade, ki so mu do sedaj onemogočale polno zažive-

ti kot zares evropsko mesto; to tudi glede odnosov s Slovenijo in s slovensko manjšino na Tržaškem. Edini, ki je še vedno brenkal na nacionalistične strune, je bil po mnenju opazovalcev bivši socialistični senator Arduino Agnelli, ki je sicer znan po svojih iredentističnih težnjah in po prijateljstvih s srbskimi nacionalističnimi krogi v Krajini.

Splošna ocena prosveta je vsekar pozitivna. Priče smo bili pobudi na visoki strokovni in intelektualni ravni, daleč od dobro znane retorike, ki je pri nas označevala take in podobne obletnice. Razlike seveda obstajajo in bodo tudi obstajale; pomembno pa je, da so se skorajda vsi udeleženci posveta zavedali tega, da je treba stopiti v obdobje, v katerem bo treba gledati na določene stvari z dobro mero objektivnosti in zdravega čuta.

Ivan Žerjal

Dolina

Prihodnjo nedeljo, 16. t.m., se želimo spomniti pri župnijski maši vseh žrtev nasilja, ki jim je kruta roka s silo pretrgala življenje. To nam narekuje krščanski spomin, ki je obenem klic, naj se taka početja ne ponavljajo. Molimo za žrtve in za tiste, ki so povzročili to morijo. To nam narekuje krščanska ljubezen.

Na poseben način se želimo spomniti umorjenega župnika g. Placida Sancina. Prav te dni poteka 50 let od njegove nasilne smrti in še sedaj ne počiva v blagoslovljeni zemlji, saj se ne ve, kam so ga pokopali; verjetno je nekje v gozdu nad Dolino.

Ta molitev in spomin nas vabita k spravi; naj se poleže vsako sovraštvo in nasprotovanje, ker prav taki žalostni dogodki nas opominjajo, kam nas to lahko privede. Bodočnost naj gradita ljubezen in medsebojno spoštovanje.

Za to bomo molili v nedeljski službi božji.

Na misijonsko nedeljo, 23. oktobra, bo SREČANJE V KAPELI MARIJINEGA DOMA V TRSTU, ul. Risorta št. 3, ob 16.30. Ob 17.15 pa bodo častite sestre frančiškanke, Marijine misijonarke, predstavile svoje delovanje doma in po svetu. Sledil bo srečolov.

Zaradi hudih dogodkov v zvezi z našimi bankami so se v četrtek, 6. t.m., slovenski bančniki sestali z generalnim sekretarjem slovenskega zunanjega ministrstva Kunstljam

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE - TRST

se priključuje v petek, 14. oktobra 1994, splošni stavki proti vladnim ukrepom v predlogu finančnega zakona, ki omejevalno in nepravilno bremenijo upokojene ter odvisne delavce; krčenju sredstev na področju državnega skrbstva v prid zasebnim pokojninskim zavarovalnim družbam; sistemu, ki bi prizadel vse one, ki se želijo upokojiti pred 65. letom starosti;

ZATO SINDIKAT ZAHTEVA

resno in premišljeno reformo javnega zavarovanja; ločitev med državnim socialnim skrbstvom in delavskim zavarovanjem; ohranitev obveznega javnega zavarovanja in skrbstva ter uvedbo dodatnih neobveznih oblik zavarovanja, ki naj bodo pogodbeno določene; ohranitev pridobljenih pravic; ohranitev kupne moči pokojnin; ohranitev zdravstvenih zavarovanj in brezplačno dobavo zdravil šibkejšim slojem; pridobitev novih finančnih sredstev z izterjevanjem davčnih utajevalcev; obnovitev delovnih pogodb, ohranitev kupne moči plač in ovrednotenje poklicnih profilov.

Vabimo vse učno in neučno osebje, da se polnoštevilno udeleži protestne manifestacije.

Napoveduje se zanimiv koncert v Štivanu

Devinska pevska zbor Fantje izpod Grmade in Dekliški zbor Devine vrsto let vzdržujeta tesne stike z Zvezo kulturnih organizacij občine Ljubljana-Bežigrad. V minulih letih je pogosto prišlo do kulturnih izmenjav in vzajemnih gostovanj. V soboto, 15. oktobra, bosta ob 20.30 gosta že omenjenih zborov in župnijske sv. Janeza Krstnika iz Devina, Štivanja in Medje vasi orkester Mandolina in priznani oktet Deseti brat, ki se je s svojim dolgoletnim delovanjem kot Črnuški oktet uveljavil ne le v slovenskem, ampak tudi v mednarodnem prostoru.

Orkester Mandolina bo predstavil vrsto skladb, ki so jih za ta ansambel napisali slovenski sodobni skladatelji. Na sporedu pa bodo tudi priredbe za tamburaški zbor in orgle nekaterih skladb avtorjev klasične dobe. Oktet Deseti brat pa bo predstavil izbor motetov in pesmi slovenskih skladateljev novejših dob.

V pobudo se vključuje tudi župnija, saj je še vedno v teku akcija za obnovo župne cerkve. Obnovitvi strehe bi morali slediti popravilo oken in ureditev nove električne napeljave. Župnijska skupnost torej želi tudi s prirejanjem podobnih koncertov v tej cerkvi opozoriti širšo javnost na obnovitvena dela. Gre za arhitektonsko zanimivo sakralno zgradbo, ki med drugim hrani Černigojeve grafike in Goršetovega Angela miru v južnem vogalu.

ČESTITKE

Mari, Borisu in Borutu se je pridružila mala

Valentina

Cerkveni pevski zbor od Sv. Ivana iskreno čestita srečni družini Jogan, obenem pa vošči mali Valentini obilo sreče in božjega blagoslova v življenju.

Pričetek jubilejne sezone SSG

S krstno predstavitev Jančarjevega Halštata se je v petek, 7. t.m., v Kulturnem domu v Trstu pričela 50. sezona SSG. O predstavi bomo izčrpnije poročali v naslednji številki

Nabrežina

Hvala goriškemu nadškofu za drugo »kratk« pastoralni obisk 28. septembra, za sv. mašo z govorom in za srečanje s 16 člani župnijskega sveta ter za njegove nasvete. Hvala mladim pričevalkam zakonskega življenja (v cerkvi) v nedeljo, 9. oktobra, ob dnevu mednarodnega srečanja družin s papežem v Rimu. Hvala tudi zidarski tvrdki Toniolo za obnovitev cerkvene strehe in za delo pred cerkvijo. Pričakujemo še obnovitev električnega omrežja cerkve. Hvala

seveda predvsem darežljivim Nabrežincem, ki so leto za letom zbirali denarna sredstva, kar se bo izkazalo zlasti ob proslavi 200-letnice naše cerkve prihodnje leto.

BIRMANSKA SKUPINA je začela s prvo »lahko« pripravo že februarja meseca s praktično udeležbo pri nedeljskih mašah, križevem potu, šmarnicah in mladinskem nauku med počitnicami ob sredah. Z oktobrom je seveda začela resna in temeljita priprava z učenjem in zlasti z dobrimi deli.

V spomin na g. Albina Grmeka

Po prekopu se spodobi, da dobi g. Albin primeren nagrobni spomenik. Tako se nekako oddolžujemo duhovniku, ki je veliko dal za naše ljudi in za mladino v Ricmanjih, Dolini, v Mačkoljah, na Kontovelu. Znane so bile njegove radijske oddaje Vera in naš čas. Pokopan je na kontovelskem pokopališču. Sedaj želimo pripraviti njegovi sobratje in prijatelji skupaj s sestro in ostalimi sorodniki spodoben nagrobni spomenik. V ta namen začinjamo nabiralno akcijo. (dj)

Rožnovenska procesija v Barkovljah

Procesija s kipom Matere božje, ovenčanam s cvetjem, je tudi letos odločno pokazala, da je v srcu našega človeka globoko zapisano Marijino ime. In tega imena se bomo tudi v bodoče trdno držali, da nam ga ne odplavi morje, kakor je prav povedal škofov vikar g. Vončina. Tista Marija, ki nam je pred 100 leti, ko je kolera redčila vrste vernikov, stala ob strani z rožnim vencem, to dela tudi danes. Ogrožajo nas drugačne kuge ateizma, hedonizma, egoizma in še drugi »izmi«, zato nas njena vrvica rožnega venca vabi, da se je trdno oprimemo in je ne zanemari-

mo; tako je priporočal g. škofov vikar. Pisateljica Bruna Marija Pertot je lepo izrazila podobno misel: »Zemlja brez dežja ne more, človek brez nog pa komaj. Vsaj eno mora imeti, to je tista, ki nam še ohranja nit z nebisi - Marija.«

Vse je bilo lepo in prav na svojem mestu: skavti, belo oblečene deklice, narodne noše, pevci in godba ter dolga vrsta vernikov. Tudi lepo vreme je prispevalo k počastitvi Marije za ta lepi praznik.

F.V.

Bogataška norost

Gledališka skupina Beseda je prikazala preteklo nedeljo pri Sv. Ivanu brezperspektivnost življenja ljudi, ujetih v hlastanje in užitke. Človek, ustvarjen za stvaritelja kulture, se poniža do živalskosti. Tudi take komedije spodbujajo k razmišljanju. Potrebni pa smo sproščenege smeha, še posebno, če se ga drži iskra resnica. Kostumi in bliskoviti tempo igre so še bolj potencialni smešne situacije, da je igra dosegla polno učinkovitost. Preprosti odrski elementi so bili ustrezno prilagojeni. Dramsko dogajanje je dopolnjevala glasbena spremljava.

Hvala gledališki skupini Beseda, režiserju Adrijanu Rustji in njegovim sodelavcem ter igralcem za lepo urico dobrega humorja. F.V.

Volitve v Avstriji

Poleg bombnih pisem so bile zadnje čase v sosednji Avstriji volitve glavna pogovorna tema.

5,7 milijonov volilnih udeležencev je pokazalo, da so vedno manj zainteresirani za prepire v parlamentu. Na volišča je šlo 8% manj ljudi kot pri zadnjih volitvah. Kot so mnogi pričakovali, sta vodilni stranki izgubili 2/3 večino. Socialistična stranka je morala odstopiti 250.000 glasov, ljudska pa 120.000. Seveda vse to na račun svobodnjaškega Haiderja, ki je s svojimi predvolilnimi govori navduševal stare in mlade. Tako je edini pravi zmagovalec nedeljskih volitev dr. Jörg Haider, ki misli ostati v opoziciji in se pripravlja na velik uspeh čez štiri leta. Vsekakor pa je svobodnjaški šef Haider že zdaj mnenja, da bo leto 1998 »njegovo leto« in da se bo takrat povzpel najmanj do mesta zveznega kanclerja...

Če pogledamo izid v številkah, je to takole:

za SPÖ se je odločilo 35% volil-

cev, izgubili so 14 mandatov in jih imajo še 66;

ÖVP je s 27,7% ostala pri 52 mandatih (oddani so morali 8 mandatov);

FPÖ je prišla na 22,6% in je dosedanjim mandatom dodala še 9, tako da jih ima 42;

zeleni so dobili 7% in svoje dosedanje mandatno stanje (4) povečali na 7;

LF (liberalni forum, ki ga vodi Heide Schmid) je naenkrat prodrl v parlament, saj so zaradi 5,7% dobili kar 10 mandatov.

Da se vse spreminja, so pokazale posebno volitve na Koroškem, kjer so »modri« doživeli največji uspeh (v mestu Celovec so prehiteli celo socialiste) in imajo zdaj samo en mandat manj kot socialistična stranka (ljudska stranka pa celo dva manj kot oni).

Po prvih izjavah mislita socialistična in ljudska stranka ostati v koaliciji, kako bo pa res, se bo pokazalo pri naslednjih pogovorih. **R.B.**

Novoletno evropsko srečanje mladih v Parizu

V eni prvih številke Katoliškega glasa v letošnjem letu smo poročali o izkušnjah petih Tržačank, ki so pričakale novo leto v Münchnu skupaj z mladimi iz cele Evrope, ki so se, tako kot one, udeležili evropskega taizéjskega srečanja. Taizéjsko ekumensko gibanje prireja tudi letos podobno srečanje, in sicer v Parizu.

V Parizu so že bila tri evropska srečanja (1978, 1983, 1988), tako da mnogo tamkajšnjih domačinov ve, kaj pomeni sprejeti mlade ljudi v svoje domove in župnijske skupnosti. Tudi letos bodo mladi vključeni v razne župnijske skupnosti, spali bodo pri družinah, po raznih domovih in dvoranah. Vsak dan bodo imeli točno določen program: molitve, srečanja v župnijah, pogovore na razne teme in skupne molitve, kjer bodo lahko poslušali misli karizmatičnega voditelja taizéjskega gibanja, brata Rogerja. Obenem bodo imeli priložnost za vzpostavljanje novih prijateljstev z mladimi iz cele Evrope.

Srečanje bo od 28. decembra do 1. januarja. Mladi zamejci, ki bi se radi udeležili romanja, se lahko pridružimo skupinam iz Slovenije, ki bodo potovale v organizaciji Skupnosti katoliške mladine (SKAM, Jurčičev trg 2, 61000 Ljubljana). Prijaviti se je

Nova razstava H. Kosiča

Mladi goriški likovni umetnik Herman Kosič bo imel na Opčinah razstavo ki jo bodo otvorili v petek, 15. t.m., z naslovom Proti koncu stoletja. Herman Kosič je prvič presenetil javnost v Katoliški knjigarni, kjer se je izkazal kot imeniten poznavalec sedanosti, posebno tiste mlade kulture, ki je sicer ne poznamo (gre za rock, pop, filmski svet in njegove zvezdnike, multimedialnost...), skratka za vse tisto, kar bo šele prišlo. Herman Kosič je povedal, da je za razstavo na Opčinah pripravil najnovejša likovna dela, ki so popolnoma drugačna od dosedanjih. Lahko upamo, da bo razstava spet tako dobra, kot je bila tista v galeriji Katoliške knjigarne. Umetnik vabi vse ljubitelje slikarstva na Opčine v Prosvetni dom 15. oktobra ob 20.30. Kosiča bo predstavil prof. Joško Vetrh, za glasbo pa bo poskrbel jazz - glasbenik Roberto Magris.

jp

možno do 7. novembra. Cena za prevoz iz Nove Gorice znaša 137 nemških mark, cena za bivanje pa še ni natančno določena. Odhod v Pariz bo v torek, 27. decembra dopoldne, iz Pariza pa se bomo vrnili v nedeljo, 1. januarja. Za romanje se lahko prijavijo vsi, ki so dopolnili 17 let in ki se moralno obvežejo, da se bodo v polnosti vključili v program srečanja.

Mladi iz zamejstva, ki bi se radi udeležili evropskega srečanja, so vabljeni na informativno srečanje v soboto, 22. oktobra, v ul. Donizetti 3 v Trstu, ob 18. uri. Tu bodo dobili prijavnice, ki jih bodo morali izpolniti, in navodila za vpis (ob prijavi je treba plačati predjem 7.000 slovenskih tolarjev).

Za vsakega mladega bo udeležba na tem srečanju gotovo nepozabno doživetje in velika duhovna obogatitev, gotovo pa bo prispevala tudi k rasti celotne naše skupnosti.

Breda Susič

Praporščakinja dela

Maturantka z znanstvenega liceja France Prešeren Katja Sedmak je bila imenovana za enega izmed 25 praporščakov dela iz vse Italije v letu 1994. Diplomsko bo prejela 20. t.m. v Rimu iz rok predsednika republike Scalfara. Obenem bo prejela tudi denarno nagrado Angiola Maria Migliavacca - Domenico Garavaglia.

Katja Sedmak je izpolnila v svojem petletnem obiskovanju liceja F. Prešeren vse pogoje za diplomsko praporščakinja dela, ki zahtevajo srednjo oceno višjo od osmih desetih v prvih štirih letih ter šestdesetico na maturi. Medtem se je vpisala na tržaško medicinsko fakulteto, kjer je bila najboljša pri sprejemnem izpitu.

6. KOROŠKI KULTURNI DNEVI NA PRIMORSKEM

Skupno zastopstvo Slovencev na Avstrijskem in v Italiji

Okrogla miza s predstavniki kulturnih in političnih organizacij iz Koroške in Primorske

PETERLINOVA DVORANA v Trstu, Donizettijeva 3, petek, 14. oktobra, ob 18. uri

Zveza slovenske katoliške prosvete - Gorica
Slovenska prosveta - Trst
Krščanska kulturna zveza - Celovec
Zveza kulturnih organizacij - Nova Gorica
6. KOROŠKI KULTURNI DNEVI NA PRIMORSKEM
nedelja, 16. oktobra 1994, ob 17. uri
v Primorskem dramskem gledališču v Novi Gorici

Carl Orff

Carmina Burana

Kantata za zbor, soliste in orkester

Nastopajo:

MePZ Danica - Št. Primož; MePZ Peca - Globasnica; Mešani in Mladinski pevski zbor ZG/ZRG za Slovence - Celovec; Studio Percussion - Graz; člani orkestra Slovenske filharmonije - Ljubljana

Solisti:

Norina Radovan, sopran
Marjan Trček, tenor
Joško Kovačič, bariton

Klavir:

Andrea Wuzella-Močilnik, Toni Kernjak

Dirigent:

Stanko Polzer

Predprodaja vstopnic v Katoliški knjigarni v Gorici

Sodelujoči pevci, orkester in solisti pri kantati Carmina burana

V nedeljo, 23. oktobra, bo ob 16. uri v cerkvi v Škednju

koncert nabožnih pesmi ob 40-letnici škedenjskega pevskega zbora

Nastopajo:

pevski zbor iz Mačkolj; pevski zbor iz Kolonkovca (vodi Dalka Šturman); pevski zbor iz Sv. Antona pri Kopru (vodi Ivanka Erjavec); pevski zbor iz Škednja (vodi Aleksander Sluga).
Združene zборе bo vodil Dušan Jakomin.

Govoril bo Alojz Debelis.

Hilarij Lavrenčič je z res dobrim uspehom zaključil študij kompozicije in zborovodstva na videmskem konservatoriju. Kolegi in prijatelji pri Centru E. Komel mu čestitamo in pričakujemo, da bo, kot doslej z navdušenjem vlagal svojo strokovnost v našo zamejsko kulturo.

Na konservatoriju J. Tomadini v Vidmu je z odličnim uspehom diplomiral v zborovski kompoziciji in dirigiranju

Hilarij Lavrenčič

Čestitajo mu društvo in pevci MePZ Hrast iz Doberdoba.

Uredništvo Katoliškega glasa čestita prijatelju in velikemu glasbeniku Hilariju Lavrenčiču ob njegovem zaključnem izpitu iz zborovske kompozicije in zborovskega dirigiranja.

Z velikim veseljem smo prejeli novico, da je naš prijatelj in uspešni glasbenik Hilarij Lavrenčič opravil z odliko diplomski izpit iz zborovske kompozicije in dirigiranja na konservatoriju J. Tomadini v Vidmu.

K izrednemu uspehu, ki je pomemben za vso našo slovensko skupnost, iskreno čestitamo člani Zveze slovenske katoliške prosvete - Gorica.

Ob uspešno dokončanem študiju v zborovski kompoziciji in dirigiranju na konservatoriju J. Tomadini v Vidmu

čestitajo dirigentu

Hilariju Lavrenčiču

prijatelji Suzi, Claudio, Ingrid, Maurizio, Tanja, Ana in Sandro.

Janu Bitežniku in Eleni Bizjak, ki sta stopila pred kratkim na novo življenjsko pot, želi uredništvo Katoliškega glasa veliko zakonske sreče in skupnega zadovoljstva.

Večer posvečen goriškemu rojaku Andreju Budalu

V petek, 14. oktobra 1994, bo ob 20. uri v Kulturnem domu »Andrej Budal« v Štandrežu (ul. Montello 9) predstavitev novega ponatisa zgodovinske povesti Križev pot Petra Kupljenika, literarnega dela preminulega goriškega oziroma štandreškega rojaka Andreja Budala.

O knjigi in o avtorju bo ob tej priložnosti spregovorila Francka Inkret iz Ljubljane.

Večer, posvečen Andreju Budalu, prirejata v Štandrežu v skupnem sodelovanju kulturno društvo Oton Župančič iz Štandreža ter upravni odbor goriškega Kulturnega doma.

V DRUŠTVU SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV bo v ponedeljek, 17. oktobra, gostoval slovenski astrofizik Janez Zorec, ki dela v Parizu na francoskem inštitutu za astrofiziko. Govoril bo na temo Kaj novega o vesolju? Začetek ob 20.30.

DAROVI

PEČ: za cvetje v cerkvi: Zora Cotič 30.000 lir.

PEČ, za cerkev: Štefanija Kovic z družino, v spomin na moža-očeta Alojza ob 15. obletnici smrti 200.000 lir.

Za popravilo zvonov v Štandrežu: Julita Černic 50.000; N.N. 100.000; Viljem Marvin 50.000; druž. Stanko Nardin 100.000; druž. Mazzolin 50.000; druž. Pepi Lutman 150.000; Ivanka Brajnik 50.000; druž. Krpan-Kralj 50.000; Market-S. Andrea 500.000; Tatjana 20.000 lir.

Za misijonarja Ivana Štanta: nečakinje in nečaki Pavletič, v spomin na pok. teto Milko iz Rupe 100.000 lir.

Za župnišče v Sovodnjah: družina iz Doline Uršič, Tabaj, Leban, Čaudek in Kuzmin, namesto cvetja na grob Franja Rojca skupno 350.000 lir.

Za cerkev v Sovodnjah: V spomin na Franja Rojca daruje Ladi z družino 100.000 lir.

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu: Štefanija Maglica 50.000; V spomin na Alberta Kosmino darujejo družina Bizjak 20.000 in Anton Bak 50.000 lir.

V spomin na Marijo Mijot in na Alberta Kosmino daruje Ksenija Levak z možem 50.000 za Marijin dom pri Sv. Ivanu in 50.000 za odsek Slovenske Vincenijeve konference v Trstu.

Za cerkev v Ricmanjih: M.B., Trst 300.000; Valerija Pregarc, Ricmanje ob 17. obletnici smrti moža Vladimira 20.000; N.N. 200.000; Meri Romano, Ricmanje 50.000 lir.

Za kapelo sv. Leopolda Mandiča pri Domju: Amalija Kocjančič, Domjo 50.000; g. Nussdorfer, Trst 100.000 lir.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Glavni in odgovorni urednik:

Dušan Jakomin

Izdaja: Zadruga Goriška Mohorjeva

Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00480890318

Tiska: Tiskarna Budin

Riva Piazzutta, 18 - Gorizia

Letna naročnina v lirah:

Italija	55.000
Slovenija	55.000
inozemstvo	80.000
zračna pošta	100.000

Oglasi in osmrtnice: 1 modulo (5 cm višine v enem stolpcu) 45.000 lir + 19% IVA. Možne so sestave z več enako velikimi moduli, ne pa vmesne mere.

Član:

ZDRUŽENJE ITALIJSKEGA PERIODIČNEGA TISKA

ZVEZA ITALIJSKIH KATOLIŠKIH TEDNIKOV